

SUSTAINABLE SPELLS

Книга за учителя

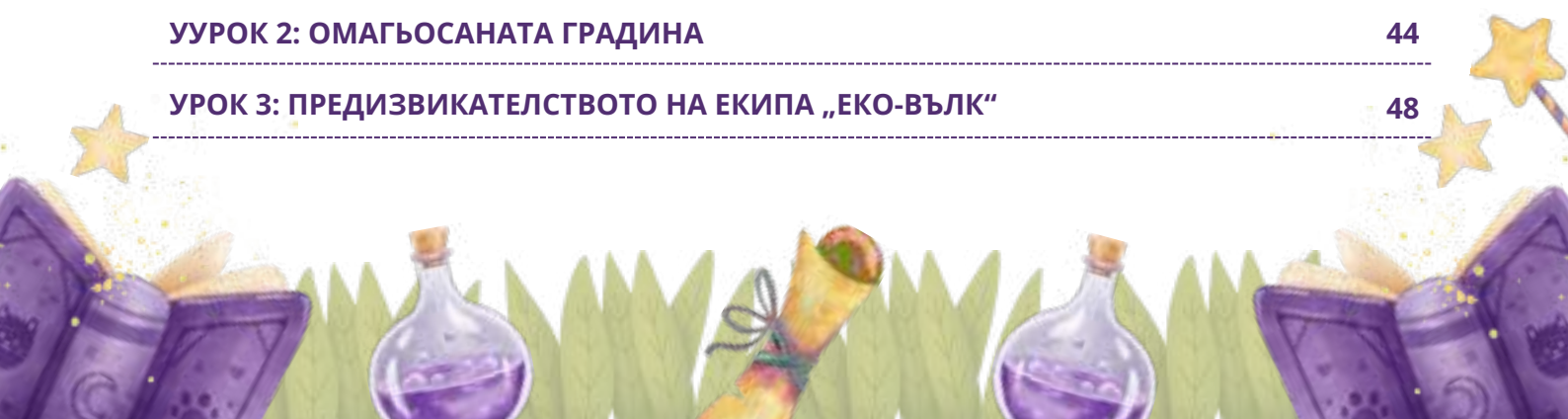

Co-funded by
the European Union

Съдържание	02
Въведение: Как да използвате книгата за учителя	04
МОДУЛ 1: ИЗГРАЖДАНЕ НА ОСНОВИ ЗА УСТОЙЧИВОСТ	06
Очаквани резултати от Модул 1	07
МОДУЛ № 1: СИЛАТА НА СЛУШАНЕТО	08
МОДУЛ 5: ЛИДЕРИТЕ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО	13
МОДУЛ № 1: ИЗГРАДИ УВЕРЕНОСТ КАТО ЛЪВ	13
МОДУЛ 1: ИЗГРАЖДАНЕ НА ОСНОВИ ЗА УСТОЙЧИВОСТ	21
МОДУЛ № 2: СЪЗДАВАНЕ НА ЗЕЛЕНИ РЕШЕНИЯ	21
МОДУЛ № 3: КОЛАЖИ И УМЕНИЯ ЗА ОБРАТНА ВРЪЗКА	25
ЕКСПЕРИМЕНТЪТ: ИЗРАБОТВАНЕ НА ХАРТИЯ ЗА БИЛКОВИ СЕМЕНА	30
МОДУЛ 2: ГРАДИНСКИ ИНСТРУМЕНТИ, ТОРОВЕ, НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ЕКОЛОГИЧЕН ПАНАИР	32
Очаквани резултати от Модул 2	33
УРОК 1: ВЪЛШЕБНИЯТ ПАНАИР НА РЕЦИКЛИРАНЕТО: ИСКРАТА НА ТВОРЧЕСТВОТО	34
МОДУЛ 5: ЛИДЕРИТЕ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО	39
РАЗДЕЛ № 2: ВЪЛКЪТ – РЪКОВОДИТЕЛЯТ НА ЕКИПА	39
МОДУЛ 2: ГРАДИНСКИ ИНСТРУМЕНТИ, ТОРОВЕ, НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ЕКОЛОГИЧЕН ПАНАИР	44
УРОК 2: ОМАГЬОСАНАТА ГРАДИНА	44
УРОК 3: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО НА ЕКИПА „ЕКО-ВЪЛК“	48

МОДУЛ 3: БИЛКОВА СПИРАЛА

53

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ МОДУЛ 3:

54

УРОК 1: ВЪЗДУХ, ПОЧВА, ВОДА: ТРИТЕ ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТА

55

РУРОК 2: ИЗРАБОТВАНЕ НА ОТКРИТА БИЛКОВА СПИРАЛА

59

УРОК 3: СЪЗДАВАНЕ НА ВЪТРЕШНА БИЛКОВА СПИРАЛА С ВЕНТИЛАТОР И ТЕРМОМЕТЪР MICROBIT

63

РАЗДЕЛ № 4: ПОДХРАНВАНЕ НА ДВЕТЕ СПИРАЛИ, НАБЛЮДЕНИЕ И АНАЛИЗ

67

МОДУЛ 5: ЛИДЕРИ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО

73

РАЗДЕЛ № 3: ПОКАЖЕТЕ МЪДРОСТ КАТО БУХАЛ

73

МОДУЛ 4: ВОДА И КОМПОСТИРАНЕ

78

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА МОДУЛ 4

79

РАЗДЕЛ № 1: МАГИЯТА НА ВОДАТА

80

РАЗДЕЛ № 2: ОТПАДЪК ИЛИ СЪКРОВИЩЕ?

84

МОДУЛ 5: ЛИДЕРИ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО

88

РАЗДЕЛ № 4: ГРИЖА ДЪЛБОКО КАТО СЛОН

88

МОДУЛ 4: ВОДА И КОМПОСТИРАНЕ

95

РАЗДЕЛ № 3: ЦИКЪЛЪТ НА ЖИВОТА

95

МОДУЛ 5: ЛИДЕРИ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО

99

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА МОДУЛ 5

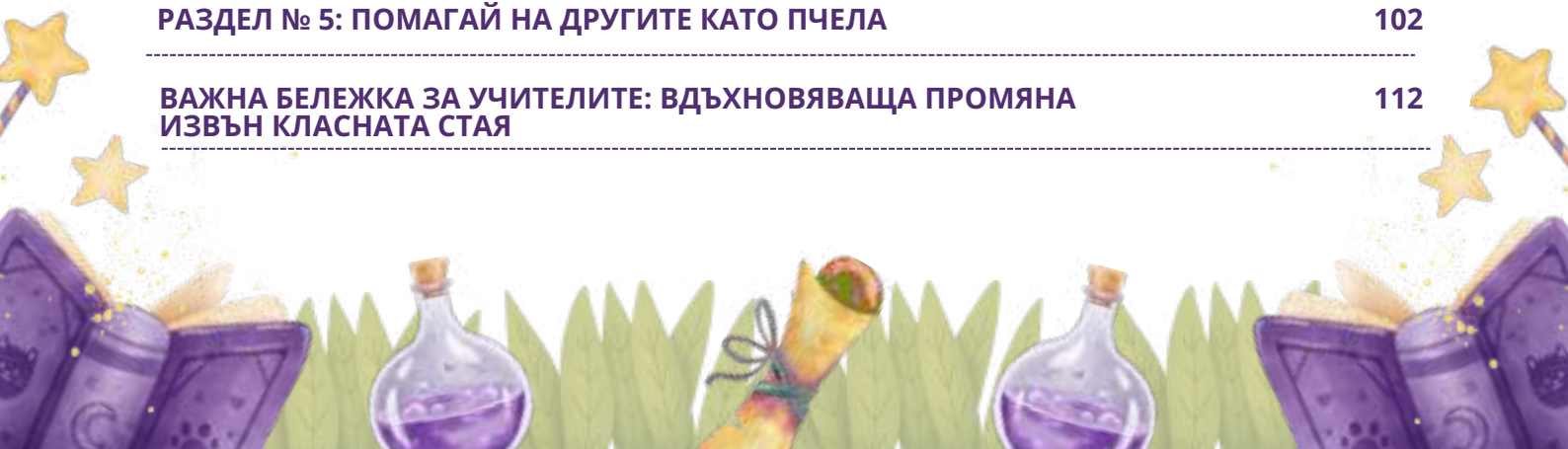
100

РАЗДЕЛ № 5: ПОМАГАЙ НА ДРУГИТЕ КАТО ПЧЕЛА

102

ВАЖНА БЕЛЕЖКА ЗА УЧИТЕЛИТЕ: ВДЪХНОВЯВАЩА ПРОМЯНА ИЗВЪН КЛАСНАТА СТАЯ

112

Въведение: Как да използвате тази книга

Добре дошли в Книгата за учителя по програмата „Устойчиви заклинания“!

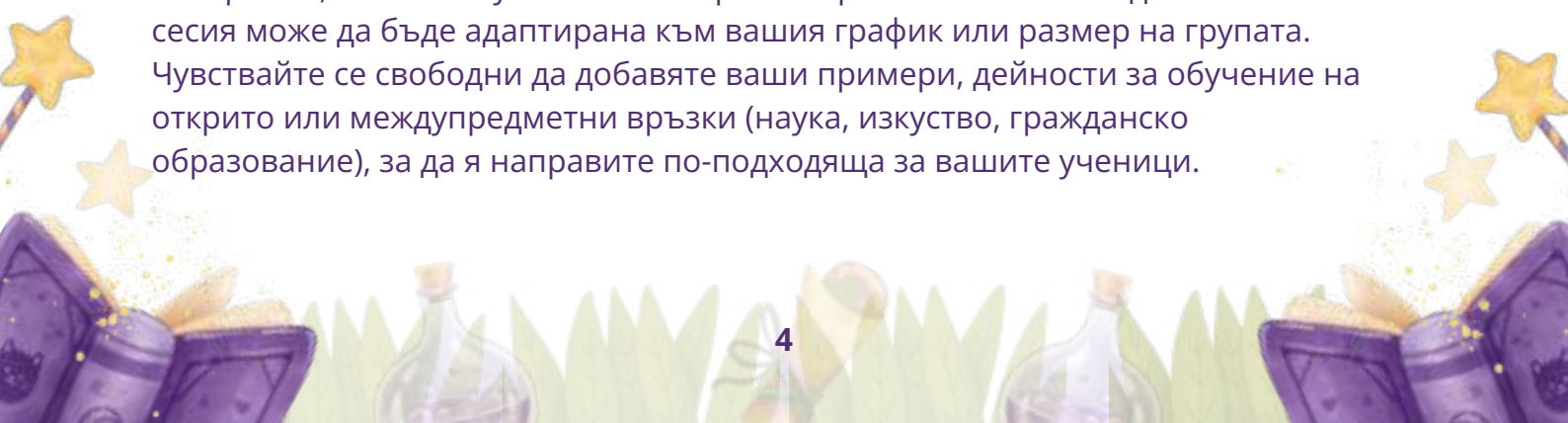
Тази книга подпомага учителите в насърчаването на учениците да изследват устойчивостта чрез творчество, наука и лидерство. В рамките на пет взаимносвързани модула, учениците откриват как природата функционира като единна система и как могат да станат отговорни „еко лидери“ в своите общности. Всеки модул съчетава практически експерименти, работа в екип и размисъл, за да направи ученето смислено и ангажиращо.

Модули 1–4 въвеждат в концепциите за устойчивост и STEM чрез практически, базирани на проучване дейности, които превръщат научното обучение в магическо, забавно и ангажиращо преживяване. Учениците изграждат, тестват, развиват, създават и експериментират – превръщайки всеки урок в активно изследване на това как работи природата.

Важно е да се отбележи, че съдържанието за лидерство от Модул 5, „Лидерите на животинското царство“, е интегрирано в цялата програма и не се преподава единствено в рамките на Модул 5. Това гарантира, че лидерството се развива постепенно, наред с научните изследвания и работата в екип. Поради тази причина петте вдъхновени от животните лидерски раздела са разположени стратегически в Модули 1–5, като всеки модул подкрепя специфичните учебни цели на модула, в който се появява. Това създава плавен и последователен път, който укрепва както разбирането за околната среда, така и личните лидерски умения.

Чрез интегриране на лидерството във всеки етап от обучението, програмата гарантира, че учениците развиват както екологична осведоменост, така и лична увереност стъпка по стъпка. С напредването си през всеки раздел от Модул 5, учениците печелят значка с изображение на животното-водач от този раздел, а събирането на всички значки им дава право на сертификат от Академията за лидерство на магьосници.

Книгата за учителя предлага подробни инструкции, списъци с готови материали, съвети за учители и въпроси за размисъл за всяка дейност. Всяка сесия може да бъде адаптирана към вашия график или размер на групата. Чувствайте се свободни да добавяте ваши примери, дейности за обучение на открито или междупредметни връзки (наука, изкуство, гражданско образование), за да я направите по-подходяща за вашите ученици.

Преди всичко, тази програма насърчава ученето чрез действие. Тя съчетава екологичното образование с емоционалната интелигентност – помагайки на младите хора да мислят, чувстват и действат устойчиво. Независимо дали ръководите класна стая, младежка група или сесии на открито, това ръководство ще Ви помогне да създадете вълшебни учебни преживявания, които вдъхновяват любопитство през целия живот и грижа за планетата.

Пътешествието започва от Модул 1, където учениците изследват основните умения, необходими за пълноценна екипна работа и екологична осъзнатост.

Модул 1
Изграждане на основи
за устойчивост

Модул 1: Изграждане на основи за устойчивост

Въвежда слушане, емпатия и екологична осъзнатост.

Очаквани резултати от Модул 1:

До края на този модул учениците ще:

- Разберат концепцията и значението на активното слушане.
- Развият умения за активно слушане за ефективна екипна работа.
- Прилагат активно слушане в контекст на околната среда.
- Разберат как активното слушане влияе върху решаването на екологични проблеми.
- Покажат как дават и получават конструктивна обратна връзка след изслушване.
- Проучат и изберат екологичен проблем, който е важен за тяхната общност.
- Сътрудничат с екипа си за проектиране на креативни и устойчиви решения.
- Планират и създадат колаж, използвайки рециклирани материали, за да илюстрират както проблема, така и решението.
- Финализират и подобрят своя екологичен колаж въз основа на групова дискусия и споделени идеи.
- Развият умения за презентация, включително ясно говорене, уверен език на тялото и ефективно общуване на идеи.
- Прилагат техники за конструктивна обратна връзка, насочени към подобрене и сътрудничество.

Модул 1: Изграждане на основи за устойчивост

Раздел № 1: Силата на слушането

Разработено от: Flexskill

Цел: Да се разбере важността на слушането и как да се слуша активно

Структура

Име на раздела:

Силата на слушането

Вид дейност:

интерактивно обучение, упражнения за работа в екип, рефлексия, практика за активно слушане

Цели на обучението:

- Да се разбере концепцията и значението на активното слушане.
- Да се развият умения за активно слушане за ефективна отборна работа.
- Да се практикува активно слушане в контекст на околната среда.
- Да се помисли върху това как активното слушане влияе върху решаването на екологични проблеми.
- Да се въведе концепцията за конструктивна обратна връзка след слушане.

Продължителност:

45 минути

Оборудване/
необходими ресурси:

- Бяла дъска или флипчарт
- Маркери
- Таймер
- Видео: „Силата на слушането“
- Раздадени материали за викторини и теми за размисъл

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

За магическия експеримент:

- Две прозрачни чаши или контейнер
- Една чаша вода
- Няколко капки разтвор на фенолфталеин
- Малко количество разтвор на натриев хидроксид
- Пръчица за бъркане
- Защитни ръкавици и очила (за безопасност)

**Брой
участници:**

15-20

**Предварителна
подготовка:**

Гледайте **видео урока** за изпълнение на магическия трик „Течност, променяща цвета си“, за да сте сигурни, че сте готови да го демонстрирате ефективно.

Подгответе материалите за трика с течност за промяна на цвета (фенолфталеин, натриев хидроксид и прозрачни чаши).

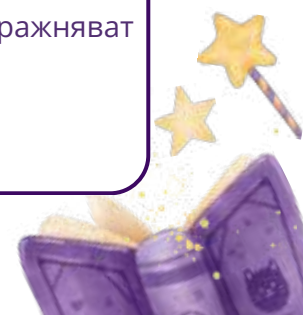
Прочетете **тук**, за да обясните 3-те аспекта на активното слушане.

Подгответе класната стая за работа по двойки с място, където учениците да упражняват слушане.

Подгответе раздадените материали за теста и темите за размисъл за разпространение.

Описание:

Този модул запознава учениците с концепцията за активно слушане, като набляга на това как то може да подобри екипната работа и да реши реални екологични проблеми. Учениците ще се упражняват да се слушат един друг без прекъсване, да обобщават идеи и да предлагат решения.

Описание:

Модулът включва интерактивно упражнение по двойки, размисъл върху преживяването от слушането и магически трик, който илюстрира силата на слушането при решаването на проблеми.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 минути):

Започнете с кратко представяне на концепцията за активно слушане. Обяснете, че активното слушане е нещо повече от просто слушане на думи – то включва разбиране и обмислено реагиране. Използвайте пример или история, която подчертава важността на слушането по екологични проблеми, като например как сътрудничеството и разбирането на гледните точки на другия могат да доведат до решаване на проблеми като замърсяването с пластмаса.

Въвеждаща дейност:

„Развален телефон“

Кратко, игрово занимание за отпускане на групата и подчертаване на важността на внимателното слушане.

Как се играе:

1. Подредете групата в редица или кръг.
2. Прошепнете кратко изречение на първото лице.
3. Всеки шепне какво е чул на следващия, без да повтаря или пояснява.
4. Последният казва окончателната версия на глас.

Обсъдете:

Какво се случи със съобщението по пътя?

Тази лека игра показва колко лесно се променят съобщенията, докато се предават между хората – и защо активното слушане и яснотата са от съществено значение в екипната работа и комуникацията.

Гледане на видео (5 минути):

Пуснете видеото, което обяснява значението на активното слушане и неговото приложение в реалния живот. Правете периодични паузи, за да питате учениците върху ключовите моменти и как те са свързани с екологичните проблеми. Може да попитате:

- „Как активното слушане променя начина, по който мислим за даден проблем?“
- „Защо е важно да се вслушваме в другите, когато решаваме екологични проблеми?“

Обяснете трите елемента на активното слушане (5 минути):

Представете трите елемента: внимание, ангажираност и отзив. Обяснете как тези умения могат да се приложат в класната стая или при работа в екип:

- Внимание: фокусиране изцяло върху говорещия.
- Ангажираност: използване на жестове (напр. кимане, зрителен контакт), за да покажете, че сте ангажирани.
- Отзив: задаване на уточняващи въпроси и даване на обратна връзка, за да се гарантира разбирането.

Задача 1: Предизвикателство за активно слушане (15 минути):

Разделете класа по двойки. Във всяка двойка един ученик ще говори в продължение на 2 минути за екологичен проблем, който го вълнува, докато другият слуша, без да прекъсва. След 2 минути слушателят трябва да обобщи основните моменти от посланието на говорещия и да предложи едно възможно решение на проблема. След това разменете ролите.

Насърчете учениците да използват уменията за активно слушане, които обсъдихте. Уверете се, че не прекъсват и се фокусират върху обобщаването и предлагането на решение. Използвайте таймера, за да осигурите еднакво време и за двамата ученици.

Докато учениците са ангажирани с дейността, разходете се из стаята, за да наблюдавате колко добре слушат и им предлагайте насоки, ако е необходимо.

Задача 2: Магически трик: „Течността, която променя цвета си“ (5 минути):

Демонстрирайте трика с течността, променяща цвета си. Докато го изпълнявате, обяснете как, точно както течността променя цвета си, когато се смеси с друг разтвор, слушането на различни гледни точки може да промени начина ни на мислене. Този трик показва, че чрез комбиниране на нова информация (точно както с течностите) можем да стигнем до по-добро разбиране и решение на даден проблем.

Уверете се, че следвате внимателно стъпките, както е показано във видео урока. Ето отново линка за справка: [Урок за трик с течност, променяща цвета си.](#)

Размисъл и обсъждане (5 минути):

След приключване на упражнението, накарайте учениците да помислят какво е било чувството да бъдат изслушани и как са се почувствали, след като са споделили мислите си. Помолете ги да помислят как упражнението може да се приложи към решаването на екологични проблеми. Използвайте следните насочващи въпроси:

- „Коя беше най-предизвикателната част от това да бъдеш активен слушател?“
- „Какво беше чувството някой да те слуша, без да те прекъсва?“
- „Как активното слушане може да промени начина, по който подходяме към екологичните проблеми?“

Бърз тест (5 минути):

Дайте на учениците кратък тест, включен в техния учебник. Тестът оценява разбирането им за активно слушане. След това прегледайте отговорите заедно, за да затвърдите ключовите понятия.

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Как се чувствахте, когато партньорът ви слушаше внимателно идеите ви?
- Какво научихте за това как различните мнения могат да доведат до по-добри решения?
- По какви начини можете да приложите тези умения за слушане към вашите екологични проекти?
- Как активното слушане променя начина, по който виждате даден проблем или решение?
- Как то може да допринесе за по-приобщаваща и уважителна екипна среда?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

С отключена сила на слушането, вашите ученици са завършили първата стъпка от своето магическо пътешествие. Всеки еко-лидер започва с разбиране на другите - и сега е време да изследвате какво означава да водиш със смелост и спокойствие. Следващият модул отваря вратите към Академията за лидерство на Магьосника, водена от Лъва: майсторът на увереността и присъствието.

Модул 5: Лидерите на животинското царство

Раздел № 1: Изградете увереност като лъв

Разработено от: POZITIVO

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА: След като проучиха как силните екипи започват с активно слушане, учениците преминават към първия етап на Академията за лидерство на магьосници. Първият им ментор е Лъвът — символ на спокойна увереност. Този модул помага на учениците да превърнат слушането в лидерство, като покажат присъствие, смелост и силна, но внимателна комуникация.

Цел: Да се насърчат увереността, вътрешното спокойствие и доброжелателното лидерство у учениците, вдъхновени от тихата сила на лъва.

Структура

Име на раздела:

Изградете увереност като лъв

Вид дейност:

размисъл в малка група, креативна реч за еко-лидерство, практически експеримент

Цели на обучението:

- Упражняване на спокоен и уверен език на тялото
- Развиване на лидерско присъствие
- Развиване на умения за публично говорене
- Изразяване на екологични ценности чрез речта
- Създаване на послание, вдъхновено от природата
- Развитие на емпатия, умения за слушане и позитивна комуникация
- Изграждане на увереност

Продължителност:

3 индивидуални сесии (приблизително 45 минути всяка)

Оборудване/
необходими
ресурси:

→ Музика (високоговорители), лаптоп или настолен компютър, проектор (или смарт дъска), достъп до интернет, (бяла) дъска, маркери, лепящи се листчета, химикалки

**Оборудване/
Необходими
ресурси:**

Въвеждаща задача:

Препоръчителна музика: YouTube

1. Try Everything – Shakira, от филма „Зоотрополис“
https://www.youtube.com/watch?v=Bd2mU_BmVrs&list=RDBd2mU_BmVrs&start_radio=1

2. ROAR – Katy Perry
https://www.youtube.com/watch?v=mwL1cohnHNE&list=RDmwL1cohnHNE&start_radio=1

3. Don't worry, be happy – Bobby McFerrin
https://www.youtube.com/watch?v=68vZX2uUKKA&list=RD68vZX2uUKKA&start_radio=1

Задача 1 - "Да проверим какво научихте"

→ Видео: филмът „Цар Лъв“, препоръчително:
сцена „Всичко, до което светлината се докосва“

<https://www.youtube.com/watch?v=bW7PItaawfQ>

Задача 2 - „Говорете като лидер“ – Мини еко реч

→ Материал за ученици: Говорете като лъвски лидер (предоставен в Материали за печат на страница 4)

Задача 3 - Магическият трик (експеримент):

Важна забележка за задача 3 –

Магическият трик се изпълнява в самия край на Модул 1, отбелязвайки последната практическа дейност, преди учениците да получат своята значка „Лъв“.

(за подготовка)

- Използвани парчета хартия (негланцови): стари работни листове, цветна хартия, остатъци от принтер
- Голяма купа с топла вода
- Блендер или ръчен миксер
- Голяма купа за смесване

- Фина мрежа (или цедка/стара мрежа за прозорци)
- Гъба или абсорбираща кърпа
- Зона за кърпи или сушене
- Малки билкови семена: босилек, мента, лайка, мащерка, лавандула и др.
- По желание: формички за сладки (сърца, листа, лъвски глави), естествени оцветители (куркума, сок от цвекло)

→ РРТ: Инструкции за хартия с билкови семена
Хартия за билкови семена

**Брой
участници:**

20–25 ученици

**Предварителна
подготовка:**

Подгответе музика и видео
Съберете материали за изработване на хартия.
Разпечатайте учебните материали за дейността „Говори като водач на лъвовете“.
Подгответе класната стая за движение.
Подгответе презентацията за експеримента.

Описание:

Този модул представя лъва като символ на спокойно и уверено лидерство. Чрез движение, групово рефлексия и еко-действия, учениците изследват как да водят със смелост и увереност – точно като лъва. Модулът завършва с креативен експеримент с хартия за семена, служещ като метафора за лидерство, което расте и вдъхновява.

Този модул се състои от три основни дейности, плюс забавна въвеждаща игра, като всяка част може да бъде изпълнена отделно в **различни учебни часове**.

Можете да изберете да:

- Завършите целия модул в една разширена сесия (90–120 минути), или го разпределете в три 45-минутни урока, всеки от които е фокусиран върху една ключова дейност.

Разпределение на дейностите:

Въвеждаща игра: „Изреви и заеми поза!“ (10 мин.)

Забавна двигателна загрявка, която помага на учениците да въплътят спокойна, уверена лъвска енергия. Тази дейност може да се проведе във всеки редовен час, в началото или в края на часа, за да се промени динамиката на класната стая и да се внесе енергия.

Задача 1: Видео и групова рефлексия (30–40 мин.)

Гледайте сцената от „Цар Лъв“ и разгледайте качествата на един спокоен лидер.

Задача 2: Мини еко реч (45 мин.)

Учениците пишат и изпълняват кратка реч, практикувайки силно и отговорно лидерство.

Задача 3: Експеримент с хартия за билкови семена (45 мин.) Практическа еко-дейност, която затвърждава посланието, че лидерството може да посее семена на промяната.

Можете да адаптирате времето, за да отговаря на графика на вашия клас, като същевременно помагате на учениците да изградят увереност като лъв – една сесия наведнъж.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 минути):

Кажете:

„След като вече се научихме да слушаме като истински еко-магьосници, нека се запознаем с ментор, който може да ни научи как да водим – Лъвът. Лъвът ще ни помогне да използваме уменията си за слушане със смелост и увереност.

Днес ще разгледаме какво означава да си лидер. Но не такъв лидер, който дава заповеди – говорим за различен вид лидерство: такова, което помага на другите, запазва спокойствие под напрежение и води, като прави правилните неща.

„Лидерът не винаги е най-шумният или този, който е начело. Понякога най-добрите лидери са тези, които слушат, подкрепят екипа си и правят смели, добросърдечни избори, дори когато е трудно.“

„И ето нещо важно – всеки може да бъде лидер, независимо от възрастта, произхода или характера си. Ако се грижите за другите, искате да помогнете и имате идеи как да промените нещата, тогава вече имате какво е необходимо.“

„И така, днес ще се поучим от нашия първи животински ментор – Лъвът – и ще открием как да водим със спокойна сила и тиха увереност.“

Въвеждаща игра: „Изреви и заеми поза!“ (10 мин.)

Кажете на класа:

„Днес ще събудим енергията на лъва! Лъвът е силен, спокоен лидер – не защото вика най-силно, а защото ходи уверено и с присъствие. Нека се упражняваме да се движим като водачи на лъвовете!“

Пуснете една от предложените вдъхновяващи песни (напр. „Roar“ на Katy Perry).

Кажете:

„Разпръснете се и си дайте пространство. Сега започнете да се разхождате из стаята бавно и мощно, като лъв, който притежава земята. Дръжте главата си вдигната, раменете назад, силните стъпки са уверени и спокойни.“

Гледайте и насърчавайте:

„Хубава крачка! Лъвовете не бързат. Те водят спокойно... продължавайте!“

Съберете класа в кръг:

Попитайте:

- „Какво беше чувството да се движиш като лидер?“
- „Какво се промени в тялото ти, когато си представи, че си лъв?“
- „Можеш ли да бъдеш силен, без да крещиш или да бързаш?“

Завършете, като кажете:

„Точно като лъвовете, истинските лидери не винаги се нуждаят от силен глас. Понякога лидерството е свързано със спокойствие, сила и присъствие. Нека пренесем това чувство в следващата си дейност.“

Задача 1 - Да проверим какво научихте

Гледане на видео (5 минути):

Покажете видеото

След това **помолете учениците да се разделят на групи** от по 4-5 ученика и в рамките на своите групи да обсъдят следното: (15 мин.)

- Какво прави лъва естествен лидер?
- Как води, без да вика?
- Какво означава да имаш „присъствие“?

Помолете учениците да образуват кръг и започнете дискусията (25 мин.).

- Могат ли тихите хора все още да бъдат силни лидери?
- Кого познаваш, който води така?

Съвети за учители:

Като учители, вашата роля е да създадете безопасно и спокойно пространство, където всеки ученик се чувства чут. Избягвайте да оценявате отговорите или да насочвате учениците към „правилен“ отговор - вместо това ги насърчавайте да изследват собствените си идеи. Дайте възможност на всеки да се изкаже и деликатно подкрепяйте по-тихите гласове. Използвайте отворени въпроси, за да подканите към размисъл, и моделирайте активно слушане, като обобщавате, кимате или задавате последващи въпроси. Това е пространство за растеж, а не за усъвършенстване — и лидерството изглежда различно за всеки. Задавайте уточняващи въпроси и давайте обратна връзка, за да осигурите разбиране.

Задача 2 - „Говорете като лидер“ – Мини еко реч

Запишете на дъска примерни теми:

- Помагане на животни
- Почистване на океаните
- Спасяването на дърветата и горите
- Спиране на замърсяването с пластмаса
- Защита на застрашените видове
- Или всяка друга кауза, която е важна за вас!

Кажете на учениците:

„Сега е ваш ред да говорите като лъв. Но не забравяйте, че лъвовете не е нужно да викат, за да бъдат силни – те водят с присъствие, спокойствие и увереност. Всеки от вас ще избере екологичен проблем, който ви интересува, и ще споделите кратка реч, за да вдъхновите другите.“

Нека знаят, че е нормално да се чувстват нервни – това е възможност да покажат смелост в подкрепяща среда.

Планиране на речта (10–15 мин.)

Раздайте на учениците учебните материали с начални изречения. Поканете учениците да изберат тема и да започнат да пишат. Кажете им, че тя трябва да бъде кратка (5-7 изречения), но въздействаща. Насърчете ги да използват някои от тези изрази:

- „Вярвам, че можем да променим нещата, като...”
- „Едно малко действие, което всички можем да предприемем, е...”
- „Нашата планета се нуждае от лидери, които...”
- „Заедно можем...”

Подкрепяйте учениците, докато пишат. Разходете се и ги окуражавайте, особено тези, които се чувстват несигурни.

Време за подготовка (5–10 мин.)

Поканете учениците да репетират тихо сами или с партньор. Напомнете им:

- Да стоят изправени като лъв
- Да говорят ясно и бавно
- Да осъществят зрителен контакт, ако е възможно
- Да поемат дълбоко въздух, преди да започнат

Представяне пред класа (10–15 мин.)

Създайте подкрепяща сцена. Докато всеки ученик представя, напомнете на класа да слуша с уважение.

Преди първата реч, моделирайте как изглежда спокойно лъвско присъствие:

- Крака на земята
- Ръцете са отпуснати или събрани
- Гласът е спокоен, не е прибързан

Обратна връзка от връстници (5–10 мин.)

След всяка реч поканете 1-2 ученици да дадат положителна обратна връзка, използвайки началните изречения:

- „Вдъхнови ме, когато каза...”
- „Твоята увереност ми напомни за лъв, защото...”

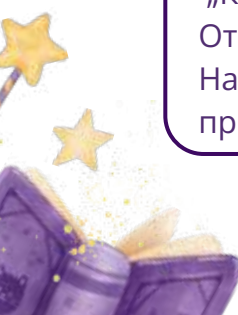
Това изгражда емпатия, умения за слушане и позитивна комуникация.

Завършете, като попитате:

„Какво беше чувството да използваш гласа си като лидер?”

„Какво научи за лидерството от съучениците си днес?”

Отбележете смелостта и спокойното лидерство, проявени от всеки ученик. Напомнете им, че дори малките гласове могат да доведат до значителна промяна.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

След дейностите:
Раздайте Листа за размисъл “Какво научих?”
(предоставен)

Съберете учениците в кръг или ги накарайте да седнат удобно. Обяснете им, че това е безопасно място, където мислите на всеки са ценени и имат значение.

Кажете им:

„Сега, след като се движихме, творихме и споделяхме като лъвове, е време да помислим какво означава всичко това.“

Лъвовете водят тихо — със сила, увереност и спокойствие. Нека да разгледаме как и ние можем да направим това.“

Насърчете учениците да се изслушват, без да се прекъсват. Няма правилни или грешни отговори – само честни мисли и чувства. Дайте достатъчно време за изчакване след задаване на всеки въпрос, за да могат учениците да помислят.

След това, попитайте:

- „Какво е чувството да си уверен лидер?“
- „Кога се чувстваш смел като лъв?“
- „Какво беше чувството да кажеш истината си с увереност?“
- „По какво вашият анализ на семената е подобен на вашето лидерство?“

Завършете, като отбележите малките, но силни начини, по които всеки ученик демонстрира лидерство в този модул.

Съвети:

- Насърчете всички ученици – особено тихите – да се опитат да водят с присъствие.
 - Разглеждайте лидерството като избор, а не като роля.
 - Подчертайте еко-посланието като форма на лидерство в реалния свят.
 - Хартията за семена може да бъде подарена на връстници, учители или засадена като класен проект.
-
-

Модул 1: Изграждане на основи за устойчивост

Раздел № 2: Създаване на зелени решения

Разработено от: Flexskill

Структура

Име на раздела:

Създаване на зелени решения

Вид дейност:

групово проучване, разработване на идеи, презентация и създаване на креативен колаж с използвани рециклирани материали

Цели на обучението:

- Да проучат и изберат екологичен проблем, който е значим за тяхната общност.
- Да работят в екип, за да разработят креативни и устойчиви решения.
- Да планират и изработят колаж с рециклирани материали, чрез който визуално да представят проблема и предложеното решение.

Продължителност:

2 последователни учебни часа
(приблизително 2 x 45 минути)

**Оборудване/
необходими
ресурси:**

- Флипчартове, маркери, химикалки, лепящи листчета
- Рециклирани материали (донесени от ученици и учители) като картон, хартия, пластмасови бутилки, парчета плат, капачки от бутилки, вестници и др.
- Ножици, лепило, тиксо, връв, други материали за творчество
- Съставки за експеримента: прозрачен съд или стъкло, вода, олио, вода, оцветител, метален болт, сироп, метална сламка за разбъркване, пластмасова капачка, малко парче гъба)

**Брой
участници:**

15-20 души

**Предварителна
подготовка:**

Обявете 2-3 дни предварително учениците да донесат рециклирани материали от вкъщи.

Подгответе рециклирани материали, които да допълнят това, което учениците носят.

Научете как да извършите следния **експеримент** и да подгответе материалите.

Подгответе идеи как да ги подкрепите в проучването. Можете да прочетете **следните ресурси**. Можете да разгледате това **видео** и съдържание за теория относно рециклирането на материали.

Подгответе списък с ресурси относно местни и глобални проблеми на устойчивостта, които да насочат изследванията на учениците.

Подгответе работни места за създаване на колажи с материали за занаяти.

Описание:

Учениците изследват въпроси, свързани с устойчивостта, от значение за тяхната страна и света. В групи те избират един проблем, върху който да се съсредоточат, и го представят пред класа. Под ръководството на учителя, те обмислят възможни устойчиви решения и създават презентация на идеите си на флипчарт. След като ги споделят с връстници, групите използват рециклирани материали, за да изработят колаж, който визуално представя избрания проблем и неговото решение.

Как да се осъществи дейността:

Важна забележка:

Преди започване на раздел 2: Създаване на зелени решения, проведете 15-минутна активност за припомняне на Лъва (не са необходими нови материали).

Примерна замявка:

Учениците се формират в групи и заемат позицията на Лъвския лидер, която използваха в предишния раздел. Всяка група изрича една ценност (например: уважение, сътрудничество, смелост). След това започват генериране на идеи за екологични проблеми, които ще се разглеждат в Модул 2.

Част 1 от раздела: Мисли, Реши, Защити! (45 минути)

Въведение и формиране на групи (5 минути):

Посрещнете учениците и им обяснете, че продължават работа по съдържанието на „Устойчиви магии“. Помолете ги да споделят какво помнят от предишното занятие, тъй като това ще бъде основа за работата им в екипи в настоящата и следващите часове. Разделете класа на групи от 3–4 ученици и обяснете, че ще изследват въпроси, свързани с устойчивостта в тяхната страна или град, и ще изберат един конкретен проблем с подкрепата на учителя.

Задача 1: Проучване и обсъждане (15 минути):

Докато учениците работят в групи за идентифициране на проблеми, свързани с устойчивото развитие в тяхната общност, учителя обикаля групите, като предоставя подкрепа при изследването и обсъждането на това как да се определят ключовите проблеми.

Задача 2: Избор и подготовка за презентация (15 минути):

Групите избират един проблем, върху който ще се фокусират, с помощта на учителя, и продължават да изследват възможните решения. След това подготвят кратка презентация на флипчарт, обясняваща проблема и защо е важен. Флипчартът е разделен на две части: лявата показва проблема и свързаните с него теми, а дясната част представя предложеното решение.

Задача 3: Групови презентации и първоначална обратна връзка (10 минути):

Групите представят избрания проблем и решения пред класа. Учителите и съучениците дават кратки окуражаващи коментари. Учителят помага да се потвърди изборът на проблема.

Част 2: Тайната на трите действия

Теория:

- Трите ключови начина да опазим планетата са: Намали, Преизползвай и Рециклирай. Лесни стъпки, които всички можем да предприемем, за да помогнем за опазването на Земята.
- Преизползването означава да използвате нещата повече от веднъж, вместо да ги изхвърляте. Например, да използвате бутилка за многократна употреба вместо пластмасови бутилки за еднократна употреба.
- Рециклирането означава превръщането на стари материали в нови продукти, за да се предотврати изхвърлянето им на сметища и да се спестят природни ресурси. Например, рециклирането на хартия помага за опазването на дърветата.
- Намаляването означава да използваме по-малко неща, за да създаваме по-малко отпадъци. Например, изключването на осветлението, когато не е необходимо, спестява енергия.

Източник: <https://www.sankotysustainables.com/trash-talk-blog/the-three-rs-of-sustainability>

Учителят демонстрира „**трик**“ и учениците споделят своите мисли. Този експеримент показва, че петролът плува по водата, защото е с по-ниска плътност, поради което нефтените разливи са толкова вредни за океаните и дивата природа. Разбирането на това ни помага да разберем защо почистването на замърсяването е трудно и изисква интелигентни решения.

Задача 3: Създаване на колаж (30 минути):

След това те продължават с използването на рециклирани материали, за да създадат колаж, който визуално представя техния проблем и решение. Учителят може да пусне музика за фон, ако желае.

Учениците попълват и въпросите в учебника.

Заклучение и следващи стъпки (10 минути):

Групите споделят накратко напредъка си. Учителят напомня на учениците да носят още рециклирани материали, ако е необходимо, и планира време за завършване или представяне на колажите в следващите сесии.

Прави се бърз тест в учебника.

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Какви нови неща научихте за екологичните проблеми във вашата общност?
- Как вашата група реши върху кой проблем да се съсредоточи?
- Какви идеи измислихте за решаване на проблема?
- Как съвместната работа ви помогна за създаването на колажа?
- Защо е важно използването на рециклирани материали за вашия проект?
- Как вашият колаж би могъл да помогне на другите да разберат проблема и да се интересуват от него?

Модул 1: Изграждане на основи за устойчивост

Раздел № 3: Изложби на колажи и обучение за даване и получаване на обратна връзка

Разработено от: Flexskill

Структура

Име на раздела:

Изложби на колажи и начини за даване и получаване на обратна връзка

Вид дейност:

Групова работа, презентация, сесия за обратна връзка

Цели на обучението:

- Да финализират екологичния колаж и да го подобрят въз основа на групова дискусия.
- Да упражняват умения за презентация, включително ясно говорене, зрителен контакт и ефективно обясняване на идеите.
- Да се научат да дават и получават конструктивна обратна връзка, като се фокусират върху решения и подобрения.

Продължителност:

2 последователни учебни сесии (приблизително 2 x 45 минути)

Оборудване/Необходими ресурси:

- Колажи на тема околна среда (създадени в предишни сесии)
- Рециклирани материали (за финални корекции)
- Маркери, химикалки или стикери за обратна връзка
- Таймер за презентации и време за обратна връзка

**Брой
участници:**

15-20 души

**Предварителна
подготовка:**

Уверете се, че всяка група разполага със своите материали за колаж и всички допълнителни рециклирани материали, от които може да се нуждаят.

Организирайте място за презентации в класната стая, където учениците да представят своите колажи.

Прегледайте съветите за презентации и насоките за обратна връзка с учениците, за да разберат как да дават конструктивна обратна връзка.

Описание:

В тази сесия учениците ще финализират своите екологични колажи, като ще направят всички окончателни корекции въз основа на групови дискусии. След това всяка група ще представи своя колаж пред класа, обяснявайки екологичния проблем, решението му и процеса, който са използвали за създаването му.

Класът ще дава и получава обратна връзка, като се фокусира върху това, което работи добре в проекта, и върху областите за подобрене. Целта е да се помогне на учениците да развият презентационни умения и да разберат как обратната връзка може да подобри проекта.

Как да се осъществи дейността:

Част 1: Финализиране на колажа и представяне (45 минути)

Въведение (5 минути):

Посрещнете отново учениците и им припомнете, че продължават пътешествието си в обучението на „Еко-Вълшебниците“. Обяснете, че това е финалният етап от техния проект. Те вече са проучили екологични проблеми, генерирани са решения и създали своя екологичен колаж. Сега е време да финализират колажа и да се подготвят да го представят пред класа.

Насърчете учениците да прегледат какво са направили досега и да помислят за последни подобрения, които могат да направят, за да подобрят колажа си.

Попитайте:

- Ясно ли се вижда екологичният проблем в колажа?
- Решението добре ли е представено?
- Има ли някакъв последен щрих или материал за добавяне?

Финализиране на колажа (15 минути):

Групите работят заедно, за да направят финалните корекции на своите колажи. Разходете се из стаята, за да помагате и наблюдавате как учениците размишляват върху работата си и прилагат евентуални промени.

- Напомнете на учениците да се уверят, че колажът им разказва цялостна история – показвайки както проблема, така и решението.
- Насърчете учениците да добавят всякакви допълнителни детайли или творчески щрихи, които смятат, че ще направят посланието им по-ясно или по-силно.

Презентация и обратна връзка (10 минути):

Всяка група трябва да се подготви да представи колажа си пред класа. Прегледайте някои важни умения за презентиране:

- Да се говори ясно и уверено, за да могат всички да разберат за проблема.
- Да се поддържа зрителен контакт с аудиторията, за да могат да се свържат и ангажират с нея.
- Да се разкаже история: да обяснят проблема, предложеното решение и как са работили заедно при създаването на колажа.
- Да бъдат ентузиазирани, за да покажат колко важно е тяхното послание за класа.

Насърчете учениците да репетираат презентациите си в групите си и разпределете ролите, ако е необходимо (кой ще представи коя част).

След всяка презентация учениците трябва да упражняват даването на обратна връзка. Насърчете класа:

- Да предложи положителни коментари за това, което е било добре в презентацията и колажа.
 - Да даде едно конкретно предложение за подобрение – насочено към проблема или към предложеното решение в проекта.
 - Да бъде уважителен и конструктивен, тъй като това помага на всички да усъвършенстват идеите си.
-
-

След всяка презентация всяка група обмисля получената обратна връзка. Учениците трябва:

- Да слушат внимателно коментарите на съучениците.
- Да задават въпроси, за да разберат ясно предложенията.
- Да помислят как да подобрят проекта си, използвайки обратната връзка.

Фокусът е върху това всяка група да направи проекта си по-силен, като използва конструктивните коментари.

Подготовка на групови презентации (15 минути):

Всяка група представя своя екологичен колаж в продължение на 5 минути. Уверете се, че всяка група говори ясно и споделя историята на своя проблем и решение. След всяка презентация, оставете 5 минути за обратна връзка от класа.

Инструктирайте учениците да дават конструктивна обратна връзка:

- Започнете с нещо позитивно.
- Дайте едно предложение за подобрение.
- Фокусирайте се върху проблема и решението – какво работи добре и какво може да се подобри.

Част 2: Даване и получаване на обратна връзка (45 минути)

Групови презентации (30 минути):

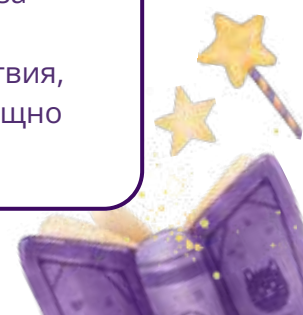
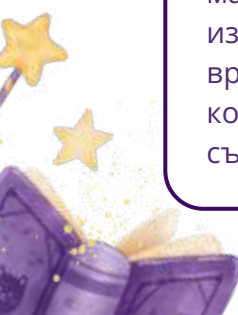
Всяка група представя своя екологичен колаж в продължение на 5 минути. Уверете се, че всяка група говори ясно и споделя историята на своя проблем и решение. След всяка презентация, оставете 5 минути за обратна връзка от класа.

Инструктирайте учениците да дават конструктивна обратна връзка:

- да кажат нещо позитивно.
- да дадат едно предложение за подобрение.
- да помислят проблема и решението – какво работи добре и какво може да се подобри.

Заклучение и следващи стъпки (15 минути):

След като е дадена цялата обратна връзка, накарайте групите да отделят малко време, за да обсъдят наученото. Това време може да се използва и за извършване на окончателни промени в колажа въз основа на обратната връзка или за започване на подготовка за бъдещи презентации или действия, които класът може да предприеме (напр. показване на колажите на училищно събитие).

Въпрос за размисъл:

- Какво беше чувството да получиш обратна връзка за презентацията си? Какви промени ще направиш въз основа на обратната връзка, за да подобриш колажа си?

Насърчавайте учениците да прилагат обратната връзка и да продължат да подобряват решенията си както в класната стая, така и извън нея.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

Какво беше чувството да представите идеите и колажа си пред класа?

Коя част от презентацията мина добре и какво бихте могли да подобрите следващия път?

Как даването на обратна връзка на други групи ви помогна да помислите за собствената си работа?

Какво научихте за проекта си, след като получихте обратна връзка от съучениците си?

Как можете да използвате обратната връзка, за да подобрите идеите или решенията си в бъдещи проекти?

Как слушането и работата с другите ви помага да измислите по-добри решения за околната среда?

Коя беше най-възнаграждащата част от тази дейност за вас?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Преход към Академията за лидерство – Значката на Лъва
За да затворите Модул 1, използвайте магическия експеримент „Хартия с билкови семена“ на Лъва, обяснено подробно на следващата страница. Този последен експеримент свързва екологичното обучение на учениците с първата стъпка от тяхното лидерско пътешествие. След като изпълнят задачата с хартията със семена, учениците печелят първата си значка – Лъвът, символизиращ увереност и присъствие. Напомнете им, че като съберат всичките пет значки с животни по време на програмата, те официално ще завършат Академията за лидерство на Магьосника и ще получат сертификата си за млади еко-лидери.

Експеримент: Направете си собствена хартия за билкови семена

Съберете учениците и представете дейността: (5 мин.)

„Днес ще превърнете стара хартия във вълшебна, подходяща за засаждане хартия за разсад – като Лъв-водач, който превръща стари идеи в ново начало. Тази хартия носи послание за лидерство, доброта и грижа за природата.“

Обяснете:

- Тази дейност свързва лидерството с околната среда.
- Става въпрос за създаване, рециклиране и засаждане на послание, което може да расте наистина.
- Точно както лидерството, началната хартия започва с малко, но може да се превърне в нещо красиво.

Пуснете предоставената РРТ презентация за подробни инструкции (30 мин.) **Хартия за билкови семена**

Кажете:

„Вашата хартия за семена е повече от декорация – тя е послание за лидерство.“

Поканете учениците да напишат кратки послания за лидерство на изсъхналата си хартия (или на етикет, който да залепят). Примери: „Водя с доброта.“ „Нека защитим планетата заедно.“

Насърчете ги да го подарят или да го засадят.

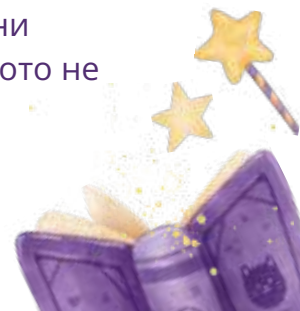
Размисъл (5 мин):

Помолете учениците да направят кръг и да започнат дискусията:

- Какво беше чувството да създадеш нещо от парчета?
- Как отглеждането на растение е като това да си лидер?
- На кого ще дадеш хартията си със семена и защо?

Допълнителни съвети:

- Подчертайте еко-посланието: превръщане на отпадъците в живот
- Съсредоточете се върху спокойното и уверено лидерство: „Дори когато промяната е бавна, тя е мощна – точно като вашата хартия за размножаване.“
- Подкрепете учениците, които се затрудняват с фините двигателни задачи или не се чувстват креативни – напомнете им: „Лидерството не е за съвършенство – то е за усилия.“

Модул 2

Градински инструменти, торове,
напоителни системи и екологичен панаир

Модул 2: Градински инструменти, торове, напоителни системи и екологичен панаир

Свързва науката с въображението чрез творческо панаирно преживяване.

Резултати от обучението по Модул 2:

До края на този модул чениците ще:

- Прилагат екологични ценности в името на своя екип, лого и дизайнерски решения.
- Създават концепция за магически щанд, който насърчава екологичните ценности.
- Представят ясно своето послание за устойчивост по време на репетиция за щанда.
- Подобряват своя щанд чрез обратна връзка от съученици, за да вдъхновяват по-ефективно екологични действия у другите.
- Разсъждават върху своята роля в насърчаването на устойчивостта в своята общност.
- Провеждат публична еко-презентация, която мотивира другите да действат като отговорни еко-граждани.

Модул 2: Градински инструменти, торове, напоителни системи и екологичен панаир

Раздел 1: Магическият панаир за рециклиране: Творческа искра

Разработено от: Община Долорес/Флекскил

Структура

Име на раздела:

Творческа искра

Вид дейност:

Интерактивно обучение, работа в екип, проучване на устойчивостта, креативен дизайн и практическо строителство от рециклирани материали.

Цели на обучението:

Учениците ще:

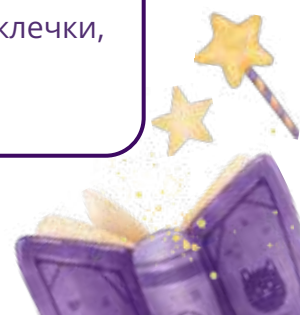
- Развиват екологично мислене чрез игрови и творчески подходи.
- Проектират мини градина от рециклирани материали и концепция за изложбен кът.
- Усъвършенстват уменията си за екипна работа и решаване на проблеми.
- Изградят отговорно отношение към околната среда чрез прилагане на екологични практики.

Продължителност:

2 урока по 45 минути / за предпочитане един след друг/

Оборудване/необходими ресурси:

- Компютри/таблети с достъп до интернет
- Проектор или екран в класната стая
- Викторината „Еко-магьосникът“
- Представяне на ключови въпроси
- Рециклирани материали (картон, капачки от бутилки, ролки хартия, парчета плат, клечки, листа и др.)
- Говорител

**Брой
участници:**

15 – 25 участници

**Предварителна
подготовка:**

- По избор: Добавете магически щрихи към класната стая (растения, приглушени светлини, меки горски звуци).
- Тествайте връзката за викторината и проектора.
- Подгответе маса или кутия с рециклирани материали за задача 2.
- Подгответе презентацията с ключови въпроси.
- По избор: Разделете учениците на по-малки групи, използвайки имената на зеленчуците.

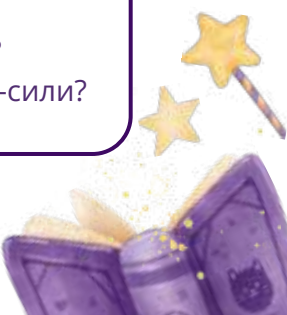
Описание:

Учениците активират знанията си за устойчивост, изследват еко-магически концепции и започват да подготвят идеи за своя щанд на панаира. Чрез забавна викторина, научно обоснован магически трик и практическо творчество, използвайки само рециклирани материали, учениците си сътрудничат в малки групи, за да проектират мини екомагична градина и да разработят креативни концепции за своя омагьосан щанд на панаира.

Как да се осъществи дейността:

Започнете с кратка презентация, в която ще представите ключови идеи за устойчивост и магическо мислене. Задавайте на учениците насочващи въпроси и им позволявайте открито да дават идеи, които да разпалват креативността и ангажираността. Можете да запишете идеите им на дъската.

Предложени ключови въпроси: (10 минути)

- Какво означава да бъдеш устойчив и защо е важно?
 - Как могат да съществуват екологични действия в един магически свят?
 - Как магията може да ни помогне да се грижим за природата?
 - Какво може да включва един панаир, създаден от еко-магьосници?
 - Какви умения са необходими на екипа, за да проектира магически щанд?
 - Какви същества, растения или символи биха могли да представляват еко-сили?
-
-

Тази кратка дискусия подготвя учениците за предстоящите творчески задачи.

Задача 1 – Първо предизвикателство: Училище за Зелена магия(25 минути)

Цел: Активиране на предварителни знания за устойчивост.

Инструкции:

- Отваряте викторината Училище за Зелена магия.
- Те го изпълняват самостоятелно или по двойки.
- Въпросите се появяват като загадки или магически ситуации; насърчавайте обмислени отговори.
- След теста, накратко прегледайте ключовите точки за устойчивост и поканете учениците да споделят забавни или изненадващи моменти.

Допълнителни теми за размисъл:

- „Кой беше най-изненадващият въпрос?“
- „Кой въпрос ти се стори като загадка, която трябваше да решиш?“
- „Какво научихте за околната среда?“

Задача 2 – Второ предизвикателство - създаване на градина

Цел: Стимулиране на креативността и екипната работа чрез изграждане на мини еко-вълшебна градина, използвайки само рециклирани материали.

Въведение: (5 минути)

Обяснете, че всяка градина се нуждае от инструменти, вода и хранителни вещества – и че природата рециклира безкрайно. Старите листа се превръщат в компост, водата циркулира и дори „отпадъците“ могат да създадат нов живот. Днес учениците ще превърнат рециклирани предмети във вълшебна градинска сцена.

Инструкции: (40 минути)

1. Разделете учениците на малки групи (3–5).
2. Представете събирането на рециклирани материали и обяснете правилата:
 - Учениците могат да използват само рециклирани или естествени материали, за да изградят своята мини градина.
3. Всяка група създава малък 3D модел на градина, който включва:
 - Един градински инструмент
 - Една идея за поливане/напояване
 - Един компост или хранителен елемент
 - Една магическа функция (напр. светеща пътека, „говорещо растение“, магическа вода)

4. Насърчавайте креативността, мисленето за устойчивост и безопасното боравене с материалите.

5. Всяка група попълва кратка рефлексия (вече включена в учебника на ученика),

Съвет:

Подкрепете групи, които се затрудняват с идеи, като дадете малки предложения (напр. „Каква би могла да бъде вашата система за поливане?“, „Можете ли да използвате повторно тази капачка като мини инструмент?“).

Заключителна мисъл на магьосника:

Всеки път, когато използвате нещо повторно, помагате на Земята - и това е истинска магия.

Задача 3 – Трето предизвикателство: Звукът на магиите (5 минути)

Цел: Изберете звук, който ще вдъхне живот на вълшебната градина и бъдещия щанд на панаира.

Инструкции:

Попитайте всяка група:

- „Каква емоция трябва да изпитат посетителите, когато влязат във вашата градина?“
- „Кои звуци отговарят на вашата тема — гора, вода, вятър, огън, животни, камбанки?“

Учениците прекарват 2 минути в избор на една звукова концепция. Те добавят тази идея в работната си книга или я споделят на глас.

Съвет за учителя:

Пуснете няколко примерни звукови пейзажа (гора, вода, вълшебни камбанки), за да ги вдъхновите.

Подгответе няколко кратки звукови клипа на природна тематика (гора, вода, вятърни камбанки) и тествайте аудиото, за да могат учениците да слушат и да изберат атмосферата на своята градина.

Бележка на магьосника:

Звукът оформя атмосферата. Той оживява вашия магически свят.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

В края на дейността помолете учениците да отделят 5 минути, за да помислят, като използват четири прости въпроса.

1. Как работихме заедно като екип?
2. Какви вълшебни идеи създадохме, за да помогнем на природата?

3. Нашите идеи съответстват ли на реалните цели за устойчивост?

4. Какво научихме за смесването на въображението и отговорността?

Те могат да обсъждат в екипите си или да пишат в тетрадките си.

Използвайте този момент, за да им помогнете да помислят за екипната работа, креативността и устойчивостта.

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Програмата сега измества фокуса си към колективното лидерство и работата в екип. Този преход помага на обучаемите да разберат, че лидерството не е само въпрос на лична увереност, но и на изграждане на доверие, сътрудничество и споделена отговорност.

Следва Раздел 2 от Модул 5: Лидери в животинското царство, който представя вълка като следващ ментор в Академията за лидерство сред животните. Вълкът символизира лидер, който успява да бъде такъв чрез връзка с групата, внимателно слушане и взаимна подкрепа. Вълците водят, като стоят близо до глутницата, като гарантират, че никой член не е изоставен, и като укрепват екипа чрез сътрудничество, а не чрез контрол.

Използвайте този преход, за да подчертаете естествения процес от самостоятелното водене (Лъв) към съвместното водене с другите (Вълк), подготвяйки учениците за по-задълбочени преживявания в екипната работа в следващите дейности.

Модул 5: Лидери на животинското царство

Раздел № 2: Вълкът – ръководителят на екипа

Разработено от: POZITIVO

Цел: Да се разбере как екипната работа и доверието помагат на учениците да водят с тиха сила и споделена цел

Структура

Име на раздела:

Вълкът – ръководителят на екипа

Вид дейност:

Интерактивно обучение, упражнения за работа в екип, изграждане на доверие, практика за невербална комуникация, творческо разказване на истории

Цели на обучението:

- Осмисляне на основните ценности на екипното лидерство: доверие, лоялност и споделена отговорност.
- Практикуване на невербално лидерство и съвместно решаване на проблеми.
- Изследване на лидерството като форма на подкрепа, а не на контрол.
- Рефлексия върху ролята на екипната работа и „тихата сила“ за успеха на групата.
- Творческо изразяване на колективни ценности чрез групови дейности.

Продължителност:

45 минути на дейност (общо 3 сесии, които могат да се комбинират; могат да се провеждат поотделно или като един разширен семинар)

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

- Бяла дъска или флипчарт
 - Маркери
 - Проектор или смарт дъска и високоговорители за видео
 - Разпечатани карти за размисъл
 - Художествени материали (хартия, табла за плакати, маркери)
 - Материали за изграждане на мостове (хартиени чаши, тиксо, сламки, клечки за занаяти, ластици, щипки, капачки от бутилки и др.)
- Един малък предмет на група (мрамористо топче или играчка кола)

**Брой
участници:**

15 – 25 ученици (разделени на малки групи или „групи“)

**Предварителна
подготовка:**

Гледайте видеото: Защо Вълкът е лидер на групата?

<https://www.youtube.com/watch?v=JPxD60JMovU>

Подгответе строителни материали за всяка група

Разпечатайте шаблони „Вълчи кодекс“ и картите за свързване.

Подгответе примерен плакат за вдъхновение

Организирайте класната стая за лесно движение и екипно взаимодействие

Описание:

Този модул кани учениците да се научат как да водят като вълк – спокойно, подкрепящо и целенасочено. Чрез игри, групово разказване на истории, креативни плакати и предизвикателства за отборна работа, учениците ще изградят доверие, ще развият невербални лидерски умения и ще размишляват върху това, което прави един лидер на екип силен. Модулът насърчава емпатията, приобщаването, тихата сила и лидерството, водено от действия.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 минути):

Приветствайте учениците на сесията с кратко напомняне за предишния лидер на животните - Лъва. Споделете, че днешният фокус е върху Вълка - лидер, който слуша, подкрепя и се движи с екипа, а не пред него. Попитайте:

- „Какво според вас прави един добър лидер на екип?“
- „Може ли някой да води, без да говори?“

Игра: Следвай мълчаливия лидер“ (5 минути)

Цел: Упражняване на наблюдение, внимание и лидерство без думи.

Инструкции:

- Един ученик напуска стаята.
- Групата избира мълчалив лидер.
- Водещият започва прости движения (пляскане с ръце, щракане с ръце, завъртане), които групата следва.
- Ученикът се връща в кръга, наблюдава и трябва да познае кой сменя движенията.

Размисъл: Какво ви помогна да разберете кой е лидерът?

Теоретична дискусия: Какво е екипно лидерство? (5 минути)

Използвайте бялата дъска, за да изброите лидерските черти, подобни на вълци:

- Води спокойно
 - Помага на другите да останат свързани
-
-

-
- Слуша и подкрепя от средата
 - Води чрез пример

Подчертайте: „Лидерството не е въпрос на обем, а на стойност.“

Задача 1: Да проверим какво научихте (общо 45 минути)

Стъпка 1 (5 мин): Гледайте видеото: Защо Вълкът е лидер?

<https://www.youtube.com/watch?v=JPxD60JMovU>

Стъпка 2 (15 мин): В малки групи обсъдете:

- Как водят вълците?
- Какво е различното в този вид лидерство?

Стъпка 3 (20 мин): В кръг обсъдете въпросите от учебника

Стъпка 4 (5 мин): Всеки ученик попълва карта за размисъл в учебника.

Примери:

- „Мога да водя като вълк покрай...“
- „Подкрепям отбора си, когато...“

Игра 2: Вълчийт кодекс за планетата (45 минути)

Стъпка 1 (5 мин): Разделете учениците на „групи“ (малки групи, 4-6 ученика)

Стъпка 2 (20 мин): Всяка група записва 5 екоправила („Кодекс на вълците“), които насърчават екипната работа и грижата за околната среда (напр. „Споделяйте вода с нуждаещите се“, „Не оставяйте боклук след себе си“)

Стъпка 3 (10 мин): Създават се плакати за всяко правило (предложете на учениците да използват инструменти с изкуствен интелект, които могат да помогнат с визуализациите)

Стъпка 4 (10 мин): Всяка група представя своя „Вълчи кодекс“ и обяснява едно правило и как то показва лидерство

Игра 3: Експеримент: Мостът на доверието (45 минути)

Стъпка 1 (5 мин): Представяне на материалите и формиране на групи

Стъпка 2 (20 мин): Изграждане на мост, който поддържа малък предмет

Правила: Само един човек може да говори; останалите трябва да си сътрудничат мълчаливо

Стъпка 3 (10 мин): По средата на разговора, разменете ролите на говорещите

Стъпка 4 (10 мин): Тестване на мостовете и размисъл върху комуникацията

Въпроси за обсъждане:

- Какво беше чувството да позволиш на някой друг да те води?
 - Какво научи вашата група за доверието?
-
-

Заклучение (10 минути):

Затвърдете ключовите уроци:

- Истинските лидери вдъхновяват другите
- Тихата сила изгражда силни екипи
- Лидерството е свързано със споделена цел, а не с лична сила

Задача „Какво би направил един истински лидер?“ – предоставена в „Материали за печат“ на страница 9 (10 мин.)

Раздайте карти с лидерски качества. Учениците трябва да съпоставят всяко действие със съответната му лидерска ценност (напр. „Помагане на срамежлив ученик да се присъедини към групата“ → „Внимава никой да не се чувства изоставен“). Обсъдете отговорите като клас.

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Какво ви научиха днешните дейности за ръководенето на екип?
- Как понякога мълчанието ви помага да ръководите по-добре?
- Кога сте се чувствали подкрепени от група, като вълча глутница?
- Как можете да приложите лидерството в стил „вълк“ в реалния живот – в клас, у дома или в общността?
- Кой беше най-силният момент в екипната работа, който видя днес?

Модул 2: Градински инструменти, торове, напоителни системи и екологичен панаир

РАЗДЕЛ 2: Омагьосаната градина

Разработено от: Община Долорес/Flexskilll

Структура

Име на раздела:

Омагьосаната градина

Вид дейност:

Интерактивно обучение, репетиция за работа в екип, творческа демонстрация, създаване на магически трикове, основани на устойчивост, представяне и обратна връзка от страна на връстници.

Цели на обучението:

Учениците ще:

- Демонстрират представянето на своята магическа градина за устойчивост.
- Предадат ясно своето еко-послание към посетителите.
- Гарантират, че работилницата и магическият трик са разбираеми и безопасни.
- Дават и получават конструктивна обратна връзка от съучениците си.
- Подобряват своята градина чрез сътрудничество и екипна работа.

Продължителност:

Продължителност: 45 минути × 2 сесии

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

- Презентация с теория за еко-магьосници
- Рециклирани мини градини на учениците от Модул 1
- Рециклирани материали за подобряване на елементите на магическите трикове (капачки, картон, парчета хартия, природни елементи, канап и др.)
- Бяла дъска или флипчарт
- Маркери и лепящи се листчета

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

- По избор: Меки природни звукови пейзажи за атмосфера
- Проектор или екран (за бързо напомняне за екосъобщения, ако е необходимо)

**Брой
участници:**

15 – 25 участници (в 5 отбора)

**Предварителна
подготовка:**

- Носете рециклирани материали, които учениците да използват по време на създаването на трикове.
- Разпечатайте и подгответе карти за обратна връзка
- Уверете се, че всеки екип има своя мини-градина от Раздел 1.
- Подгответе списък с възможни еко послания (по избор) върху слайд или дъска.
- Организирайте пространството в класната стая така, че да позволява движение и екипни презентации.

Описание:

В тази сесия учениците превръщат своите рециклирани градини във вълшебни еко-щандове, като създават прост научно обоснован магически трик и оформят ясно послание за устойчивост. Представят своите щандове, споделят ги с други екипи и дават структурирана обратна връзка. Дейността засилва креативността, работата в екип, екологичната осведоменост и комуникативните умения.

Как да се осъществи дейността:

Експеримент и теория: Представяне на еко-посланието (5–7 минути)

Магически трик “Растящата отвара на живота”, демонстриран от учителя. (5 минути)

Използвайте това видео, за да получите инструкции за демонстриране на експеримента.

Започнете с преразглеждане на ключовите принципи на устойчивостта. Споделете кратко обяснение или визуална презентация, обхващаща:

- Природата използва всичко повторно: нищо не се хаби в екосистемите.
- Малките действия са важни: пестене на вода, повторно използване на материали, компостиране.
- Магия = наука, представена по забавен начин: трикът трябва да разкрива реална представа за природата.
- Ясно еко послание: екипите трябва да изберат едно послание, което е подходящо за тяхната рециклирана градина (напр. рециклирането е важно, здравето на почвата, опазването на водите).

Задавайте насочващи въпроси:

- „Какво послание искате посетителите да научат от вашата градина?“
- „Коя част от градината ви би могла да обясни тази идея чрез някакъв трик?“

Напишете няколко примера на дъската за по-голяма яснота.

ЗАДАЧА 1 – Създаване на магически трик (20 минути)

Цел: Учениците измислят еко-тематичен магически трик, който е подходящ за тяхната градина с рециклирани материали.

Инструкции:

- Напомнете на екипите да използват САМО рециклирани или естествени материали.
- Учениците обмислят как да превърнат част от градината си в магически момент (движение, промяна на цвета, външния вид, трансформация и др.).
- Насърчете ги да свържат този магически ефект със своето еко-послание.
- Учениците скицират или описват своя трик в работната си тетрадка и тестват идеи с предоставените материали.
- Разхождайте се между групите, за да подкрепяте идеи, да осигурявате безопасност и да насърчавате креативността.
- Съвет за учителя:
- Фокусирайте се върху яснотата и смисъла, а не върху сложността. Най-добре е да използват малък, символичен трик.

ЗАДАЧА 2 – Представяне пред друг екип (20–25 минути)

Цел: Учениците представят своята омагьосана градина и дават обратна връзка от връстниците си.

Инструкции:

1. Разделете учениците на двойки или ротиращи групи.
2. Единият отбор представя, докато другият действа като посетители.
3. Представящите се екипи изпълняват последователността:
 - Приветстват посетителите със своето еко-послание.
 - Изпълняват магическия трик.
 - Разкриват еко-посланието.
4. Екипите от публиката попълват картата за магическа обратна връзка, докато наблюдават.

Разменете ролите, така че всеки екип да представи и оцени.

Съвет:

Насърчавайте уважителна, позитивна комуникация. Напомнете им, че обратната връзка помага на всички да се усъвършенстват преди панаира.

Заклучителна част:

- Съберете класа в кръг или ги разделете на екипи. Насочете учениците към тези пет целенасочени въпроса:
 - Работа в екип: Всички ли допринесоха и подкрепиха ли процеса?
 - Творчество: С коя част от градината си се гордеем?
 - Отговорност: Използвахме ли материалите безопасно и разумно?
 - Комуникация: Ясно ли е нашето еко послание за посетителите?
 - Връзка: Би ли нашата градина вдъхновила другите да се грижат за планетата?
-

Модул 2: Градински инструменти, торове, напоителни системи и екологичен панаир

Раздел 3: Отборна мисия “Еко вълк”

Разработено от: Flexskill

Структура

Име на раздела:

Отборна мисия “Ековълк”

Вид дейност:

Анализ на обратната връзка, съвместно подобрене, предизвикателство за работа в екип със специални роли, усъвършенстване на стойката, репетиция от страна на колеги.

Цели на обучението:

Учениците ще се научат да:

- Интерпретират обратната връзка от съучениците си и да идентифицират основните подобрения за своя екощанд.
- Засилват работата в екип чрез вдъхновени от вълците кооперативни роли и комуникационни предизвикателства.
- Усъвършенстват своя магически трик, еко-послание и организацията на работилницата въз основа на получената обратна връзка.
- Развиват доверие, адаптивност и сътрудничество в рамките на екипа.
- Представят подобрена версия на своя щанд или да подготвят предложение за по-широко представяне.

Продължителност:

45 минути до 1 час

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

- Магически карти за обратна връзка от Модул 2
- Рециклирани градини и материали за щандове на учениците
- Рециклирани материали за подобрене
- Карти с роли: Тих вълк, Сляп вълк, Тиха Алфа, Работещ вълк (по избор)
- Таймер
- Бяла дъска или флипчарт
- Маркери

**Брой
участници:**

15 – 25 ученици

**Предварителна
подготовка:**

- Съберете и организирате всички карти за магическа обратна връзка.
- Подгответе карти с ролите на вълци или прости хартиени етикети.
- Осигурете достъп на всички екипи до градината си с рециклирани материали от Блок 2.
- Подгответе маси за екипна работа и задачи за подобрене.
- Подгответе кратко пространство за допълнителни мини-презентации.
- Поставете допълнителни рециклирани материали на видимо място.

Описание:

Учениците анализират обратната връзка, получена от други екипи, идентифицират подобрения за своя еко-щанд и изпълняват вдъхновено от вълци предизвикателство за екипна работа, което засилва комуникацията и сътрудничеството. Те прилагат наученото, за да подобрят щанда си и по желание да покажат усъвършенстваната си версия или да подготвят предложение за представянето ѝ по време на бъдещо училищно събитие.

Как да се осъществи дейността:

Теория: „Какво прави вълчата глутница силна?“ (5 минути)

Запознайте сесията с обсъждане на работата в екип на глутницата от вълци.

- Попитайте учениците:
- „Как една глутница работи заедно, за да успее?“
- „Какво прави екипната работа силна в природата и в нашата класна стая?“

Подчертайте важността на:

- Споделени роли
 - Доверие
 - Ясна комуникация
 - Подкрепа и адаптация
-
-

Задача 1 — Съвместно четене на обратна връзка (10 минути)

Цел: Да се помогне на учениците да обмислят обратната връзка от връстниците си и да планират подобрения.

Инструкции:

- Върнете картите за магическа обратна връзка на всеки отбор от Раздел 2.
- Учениците четат всички коментари като екип.
- Екипите записват:
 1. Три неща, които посетителите са харесали най-много.
 2. Най-важните необходими подобрения.
 3. Кой промени ще доведат до най-голямо значение.

Насърчавайте екипите да приоритизират подобренията, които повишават яснотата, безопасността или ангажираността.

Роля на учителя: Разходете се, изяснявайте коментарите и помагайте на учениците да изберат подобрения, които са реалистични и смислени.

Задача 2 — Отборна мисия “Еко вълк” (15 минути)

Цел: Укрепване на екипната работа и комуникацията чрез ролите в глутницата вълци.

Възложете на всеки ученик роля, като му дадете малък лист хартия, на който е написана ролята:

- Тихият вълк: Не може да говори и стои малко по-далеч от останалите.
- Сляп вълк: Държи очите си затворени или леко покрити.
- Тиха Алфа: Може да говори, но не може да докосва никакви материали.
- Работещ вълк: Може да докосва материали, но не може да говори.

Помолете ги да не споделят ролята, а само да я изиграят.

Отборите трябва да завършат едно подобрение на своя щанд, използвайки тези ограничения. Всеки член трябва да разчита на силните страни на другите, да се адаптира бързо и да се доверява на глутницата.

Съвет за учителя: Ценете усилията, решаването на проблеми и комуникацията, а не скоростта.

Ако е възможно, съберете учениците в кръг и направете кратка дискусия на процеса.

1. Какво подобрение се опита да постигне вашият екип по време на предизвикателството?

ЧУВСТВА — Как се чувствахте?

2. Как се чувствахте, работейки в определената ви роля на вълк?

РЕЗУЛТАТИ — Какво научихте?

3. Какво ви научи това предизвикателство за екипната работа и комуникацията?

БЪДЕЩЕ — Какво ще правите след това?

4. Как вашият екип ще използва наученото днес, за да подобри окончателната ви позиция?

Задача 3: Подобрения (по избор, 10 минути)

Ако времето позволява, екипите получават допълнителни 10 минути, за да финализират всички подобрения без ограничения за ролята на вълк.

Предоставяйте бързи насоки, ако е необходимо.

Задача 4: Финално представяне(5-10 минути)

Изберете едно от следните въз основа на графика:

А. Представяне на живо

Като заключителна част, отборите представят подобрената си омагьосана градина в демонстрация от 1-2 минути пред класа си.

Б. Предложение за събитие

Екипите подготвят кратко устно или писмено предложение, описващо:

- Какво учи тяхната позиция
- Какво го прави уникално или магическо
- Защо трябва да бъде представено на друг клас или на общоучилищно събитие

Това помага на класа да се подготви за друга училищна изложба.

Оценка и рефлексия

Помолете екипите да разсъждават, използвайки тези подкани:

- Как ролите на вълците промениха начина, по който работихме заедно?
- Кое подобрение направи най-голямата разлика?
- Какво научихме от четенето на обратната връзка?
- Подобри ли се екипната ни работа по време на предизвикателството?
- Чувстваме ли се по-уверени сега да представим позицията си?

Насърчете краткото споделяне в екип или заключителен кръг.

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

В края на Модул 2, наградете учениците със значката „Вълк“, като признание за техния напредък в екипната работа, доверието и кооперативното лидерство в рамките на Академията за лидерство на магьосника.

Вълкът символизира лидерство чрез свързване, слушане и взаимна подкрепа. Чрез този модул учениците практикуваха работа в екип, уважение към идеите на другите и споделяне на отговорност.

Използвайте този момент, за да подчертаете преминаването от индивидуална увереност (Лъв) към колективно лидерство (Вълк). Насърчете учениците, като им напомните, че имат да спечелят още три значки с животни по пътя си към това да станат млади еко-лидери.

Модул 3

Билкова спирала

Модул 3: Билкова спирала

Съживява теорията с реална практика в градинарството и пермакултурата.

Резултати от обучението по Модул 3:

До края на този модул студентите ще:

- Сформират групи, ще създадат групова идентичност и ще разпределят роли в екипа.
- Научат как да определят подходящо пространство и да създадат основа за вътрешна и външна билкова спирала.
- Планират следващите стъпки в модула, както и необходимите материали, оборудване и подготовка.
- Изградят външна билкова спирала като част от своята групова работа.
- Определят действията, необходими за грижа и поддръжка на спиралата.
- Осъзнаят своя личен принос и способности в процеса на работа в екип.
- Изградят вътрешна билкова спирала като част от своята група.
- Използват Микробит за измерване на температурата и управление на вентилатор за грижа за растенията.
- Размислят върху собствените си умения да допринасят както в строителните, така и в програмистките дейности.
- Анализират своите наблюдения и формулират изводи.
- Създават план за поддържане на спиралите след приключване на модула.
- Разработят план за разширяване и прилагане на постигнатите резултати.

Модул 3: Билкова спирала

Раздел № 1: Въздух, почва, вода: Трите основни елемента

Разработка: СОУ „Васил Левски“.

Структура

Име на единицата:

Въздух, почва, вода: трите основни елемента

Вид дейност:

Интерактивна дискусия с практически научни експерименти, включително конструкция на проста машина.

Цели на обучението:

До края на тази сесия студентите ще могат да:

- Обяснете защо въздухът, почвата и водата са от съществено значение за растежа на растенията.
- Докажете чрез експерименти, че почвата съдържа въздух и хранителни вещества.
- Работете съвместно, за да конструирате и тествате прост винт на Архимед.

Продължителност:

45 минути

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

→ Въздух: Карти с наименование/описание на газ; свещ и буркан с капак (по избор).
→ Почва: Мерителни цилиндри, лъжици, тави, вода, източник на топлина, почвени проби.
→ Вода/Инженерство: PVC тръба или бутилка, тръба, лента, купа с вода, чаша.
→ Общи: Работни листове, химикалки, бяла дъска/флипчарт.

**Брой
участници:**

15 – 25 участници

**Предварителна
подготовка:**

- Разпечатайте и изрежете карти с наименования и описания на газовете.
- Разпределете почвените проби в малки контейнери за групи.
- Нарежете пластмасова тръба за винта на Архимед и пригответе тиксо.
- Освободете място за движение по време на „разчупването на леда“.
- Тествайте всички демонстрации предварително, за да протичат гладко

Описание:

Тази сесия запознава с трите основни елемента от живота на растенията: въздух, почва и вода. Учениците ще играят „разчупване на леда“ в екип, ще открият състава на въздуха, ще изследват почвата като жива система и ще експериментират с движеща се вода, използвайки Архимедовия винт. Сесията съчетава забавление, наука и инженерство, за да подготви учениците за проектиране на тяхната билкова спирала.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 минути)

- Започнете с :
„Ако бяхме градински магьосници, кои три магически съставки щяха да ни трябват, за да съживим едно растение?“
 - Напишете отговорите на учениците на дъската (напр. слънце, вода, въздух, почва).
 - Насочете ги към: Въздух – Почва – Вода.
 - Обяснете ясно:
„Това са трите основни елемента за растенията. Преди да можем да изградим магическа билкова спирала, трябва да разберем как тези три елемента работят заедно. Днес ще станете учени и инженери, за да тествате всеки един от тях.“
-
-

Игра: Човешки възел (5 минути)

- Кажете: „Преди да се задълбочим в науката, нека се загреем с предизвикателство за работа в екип.“
- Помолете учениците да застанат в кръг. Всеки човек хваща ръцете на двама различни хора срещу него.

Инструкции: „Без да пускате, може ли вашата група да разплете възела, докато отново застанете в кръг?“

- Дайте им 2–3 минути да опитат. Насърчавайте смеха и работата в екип.
- Обобщение: „Всичко е свързано в този възел, точно както въздухът, почвата и водата са свързани в природата. Ще видите как днес.“

Задача 1 – Разкриване на въздуха (10 минути)

Игра „Светът на газовете“ (6 минути)

- Кажете на учениците: „Въздухът изглежда празен, но е съставен от различни газове. Някои са важни за хората, други за растенията.“
- Раздайте карти с имена на горивата на половината клас и карти с описания на другата половина.
- Помолете ги да се разходят и да намерят правилния партньор.
- След като са съпоставени, прегледайте заедно:
 - Азот: 78% от въздуха.
 - Кислород: 21%, използван за дишане.
 - Въглероден диоксид: малко количество, използва се от растенията.
 - Аргон: следи от газ.
 - Хелий: много малко количество.
- Подсказка от учителя: „От кой газ най-много се нуждаят хората? От кой газ най-много се нуждаят растенията?“

Демонстрация със свещ (по избор) (4 минути)

- Запалете свещ в буркан. Покрийте буркана. Пламъкът угасва.
- Попитайте: „Защо пламъкът спря да гори?“ (Отговор: Кислородът беше изразходван).
- Подчертайте: „Това ни показва, че кислородът е част от въздуха и без него животът и енергията не могат да продължат.“

Задача 2 – Експеримент: Тайните на почвата (15 минути)

Въведете: „Почвата не е просто пръст. Тя е пълна с въздух, вода и хранителни вещества. Нека я тестваме заедно.“

Експеримент 1 – Въздух в почвата (7 минути)

- Всяка група пуска бучка пръст в цилиндър с вода.
- Попитайте: „Какво виждате?“ (Издигащи се мехурчета).
- Обяснете: „Мехурчетата са затворен въздух. Корените се нуждаят от този въздух, а малки животни също живеят в тези джобове.“

Експеримент 2 – Хранителни вещества в почвата (8 минути)

Учениците смесват почва с вода в бехерова чаша и я оставят да се утаи.

Внимателно изливат част от течността в малка паничка и я загряват леко.

Наблюдение: образува се бял остатък.

Обяснение от учителя:

„Това са соли – хранителни вещества, които растенията поемат с водата. Без тях почвата е безжизнена.“

Дейност 3 – Водата в движение: Винтът на Архимед (8 минути)

Кажете:

„Водата е живот, но понякога трябва да бъде придвижена нагоре. Древните инженери са открили умен начин за това.“

Покажете материалите: тръба, маркуч, тиксо.

Стъпка по стъпка:

1. Увийте маркуча около тръбата в спирала.
2. Закрепете с тиксо.
3. Поставете единия край в съд с вода, а другия – в празен бехер.
4. Завъртайте бавно.

Учениците наблюдават как водата се изкачва нагоре по маркуча.

Попитайте:

„Защо това е било полезно в миналото? Къде бихме могли да го използваме днес?“

6. Рефлексия и обобщение (2 минути)

На дъската напишете: Въздух – Почва – Вода.

Помолете всяка група да сподели по едно откритие от сесията.

Обобщение от учителя:

„Въздухът осигурява газове, почвата дава опора и храна, а водата пренася хранителните вещества. Заедно те са магическата основа на целия растителен живот.“

Завършете с насочване напред:

„Браво, градински учени! След като вече овладяхте тези три основи, сте готови за следващата ни мисия – изграждането на Билковата спирала.“

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Какво доказаха мехурчетата в първия ни експеримент за почвата?
- Защо е важно за нашите билки почвата да съдържа както въздух, така и разтворими соли (хранителни вещества)?
- Как би могла една обикновена, „вълшебна“ машина като нашия воден винт да бъде полезна в истинска градина или ферма?
- Как виждате въздуха, почвата и водата, работещи заедно като екип в Билковата спирала, която ще изградим?

Модул 3: Билковаспирала

Раздел № 2: Създаване на открита билкова спирала

Разработка: СОУ „Васил Левски“.

Структура

Име на раздела:

Създаване на открита билкова спирала

Вид дейност:

Пермакултурен дизайн, практическо строителство, съвместно засаждане, работа в екип

Цели на обучението:

До края на тази сесия учениците ще могат да:

- Обяснят как билковата спирала създава различни микроклимати.
- Прилагат „лазаня“ метода за наслагване на органична материя при изграждане на повдигната леха.
- Работят в екип с ясно разпределени роли при изграждането на спираловидна конструкция.
- Засаждат билки в правилните зони според техните екологични изисквания.

Продължителност:

60-90 минути, може да се раздели на два урока

**Оборудване/
Необходими
ресурси:**

- Гранични материали: Камъни, стари тухли, трупи или керемиди за създаване на спираловидната стена.
- Материали за наслагване: Големи парчета картон (за покриване на основата), малки клони, клонки, слама (сух слой), прясно окосена трева или кухненски отпадъци (мокър слой), компост и/или биохумус, горен почвен слой.
- Инструменти: Лопати, колички, лейки или маркуч, работни ръкавици, колове и връв за очертаване.
- Посадъчен материал: Разнообразни разсади от билки (напр. розмарин, лавандула, градински чай, риган, босилек, магданоз, мента, лук), мистрии за засаждане.

**Брой
участници:**

15-25 ученици

**Предварителна
подготовка:**

- Определете подходящо слънчево място за билковата спирала. Южното изложение е идеално.
- Съберете и подредете купчини от всички необходими строителни и наслояващи се материали близо до строителната площадка, за да ги направите леснодостъпни.
- Набавете разнообразието от разсад от билки, необходими за засаждане.
- Разпечатайте няколко копия на работния лист с картата за засаждане за фазата на планиране.

Описание:

Практически строителен проект, при който учениците ще вдъхнат живот на пермакултурен дизайн. Те ще работят като екип, за да изградят билкова спирала от пластове органични материали, създавайки многозонна градина. След това ще засадят разнообразни билки, научавайки как формата на спиралата магически задоволява уникалните нужди на всяко растение от слънце и вода.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (10 минути)

Започнете с въпроса: „Как можем магически да създадем четири различни градини на едно малко място?“ Представете билковата спирала като отговор.

Обяснете, че това е известен пермакултурен дизайн, който използва формата си, за да създава различни микроклимати. Накратко обяснете ключовите принципи, които демонстрира:

- Следвайте моделите в природата: Спиралата е често срещана, ефикасна форма, която се среща навсякъде в природата.
- Използвайте и ценете разнообразието: Ще засаждаме много различни видове растения заедно във взаимноизгодна система.

Покажете на учениците изображения на готови билкови спирали от изходните материали, за да ги вдъхновите

Задача 1 - Предизвикателство „Зона на билките“ (40 минути)

Разделете класа на функционални екипи (напр. „Оформители“, за да оформят спиралата, „Строители“, за да поставят камъни, „Помощници“, за да носят материали).

- Насочете учениците през процеса на изграждане, както е подробно описано в изходните материали.

Стъпка 1: Очертайте формата. „Оформителите“ ще маркират границата на спиралата на земята с помощта на връв и колове. Започнете с кръг в долната част (от страната, обърната на юг), който ще бъде най-ниската точка, и очертайте спираловидно навън и нагоре.

Стъпка 2: Основа. Поставете големи парчета картон върху цялата площ. Обяснете, че това е важна стъпка за предотвратяване на растежа на плевели в лехата.

Стъпка 3: Изграждане на границата. „Строителите“ ще използват камъни, тухли или трупи, за да изградят спираловидната стена, като започнат отдолу и постепенно се издигат към центъра.

Стъпка 4: Наслояване. „Помощниците“ ще запълнят структурата като гигантска лазаня. Започнете със слой клони на дъното за аерация и дренаж. След това редувайте „сухи/кафяви“ слоеве (като слама) и „мокри/зелени“ слоеве (като прясно окосена трева). Поливайте всеки слой, докато се добавя, за да активирате разлагането.

Стъпка 5: Завършване. Добавете последния, най-горен слой от богат компост и почва, готов за засаждане.

Задача 2 - Създаване на билковата спирала (20 минути)

1. Съберете учениците и обяснете как формата на спиралата създава различни зони. Горната част е гореща и суха, докато долната е хладна и влажна.
2. Използвайки работните листове, накарайте учениците да планират къде трябва да се използва всяка билка. Насочете ги с информация от източниците:
3. **Най-горна зона:** За средиземноморски билки, които обичат сухи, слънчеви условия, като розмарин, лавандула и мащерка. Розмаринът и лавандулата трябва да са близо до центъра на горната част, заради дълбоките им корени.
4. **Средна зона:** За билки като градински чай и риган или слънцелюбиви билки, които се нуждаят от малко повече влага, като босилек и кориандър.
5. **Долна зона:** За влаголюбиви растения, които предпочитат сянка, като магданоз и мента. Съвет на магьосника: Ментата трябва да се държи в саксия, заровена в почвата, тъй като се разпространява агресивно!
6. Накарайте учениците внимателно да засадят билките на определените за тях места.
4. Завършете проекта, като мулчирате със слама около основата на всяко растение. Обяснете, че това е важна стъпка за запазване на влагата в почвата и спиране на плевелите.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

- Защо сложихме картон като първия слой? (За да предотвратим поникването на плевели).
- Защо спираловидната форма е толкова умна за градината? (Тя създава различен микроклимат за различните растения на малка повърхност).
- Защо засадохме лавандула отгоре, а магданоз отдолу? (Те имат различни нужди от слънце и вода).
- Как нашата екипна работа направи възможен този голям проект? Каква роля изиграхте вие?

Модул 3: Билкова спирала

Раздел № 3: Вътрешна билкова спирала с Микробит, вентилатор и термометър

Разработка: СОУ „Васил Левски“.

Структура

Име на раздела:

Създаване на вътрешна билкова спирала с вентилатор и термометър Microbit

Вид дейност:

Практическо конструиране, STEM експеримент, наблюдение и дискусия

Цели на обучението:

До края на тази сесия учениците ще могат да:

- Обяснят как функционира вътрешната билкова спирала и защо растенията се нуждаят от специални грижи в закрити пространства.
- Използват Micro:bit за измерване на температурата и управление на вентилатор.
- Прилагат елементарни технологични решения за създаване на контролиран микроклимат за растенията.

Продължителност:

90 минути (може да се раздели на 2 сесии от по 45 минути)

Оборудване/ Необходими ресурси:

- Голяма тава, плитка кутия или контейнер за спираловидната основа
- Почва, камъни, компост
- Разсад от билки (мащерка, розмарин, босилек, магданоз, мента)
- Микробит платка, USB кабел, батерия
- Малък вентилатор или мотор с кабели
- Компютър с интернет достъп (MakeCode редактор)
- Проектор/визуализатор за демонстрация от учителя
- Работни листове за записване на наблюдения

**Брой
участници:**

12–25 (целият клас работи заедно)

**Предварителна
подготовка:**

1. Подгответе предварително един комплект материали за спиралата.
2. Тествайте микробит, вентилатора и програмата преди урока.
3. Подгответе редактора MakeCode на компютъра.
4. Разпечатайте работни листове.

Описание:

Учениците работят заедно като клас, за да създадат малка спирала от билки за вътрешна употреба. След това се учат как да използват термометъра Микробит и да свържат вентилатора, като го кодират да се включва, когато температурата се повиши. По този начин те откриват как науката и технологиите могат да се комбинират, за да създадат „магически“ микроклимат, точно както в истинските умни градини и оранжерии.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (10 мин.)

- Започнете с кратко обобщение на спиралата с билки за открито от Раздел 2. Попитайте учениците: „Какво се променя, когато преместим растенията на закрито?“ Очаквани отговори: без дъжд, без естествен вятър, по-малко пряка слънчева светлина, по-стабилни температури.
- Обяснете, че растенията на закрито зависят от нас, за да им осигурим подходяща среда. Ако стане твърде горещо, твърде сухо или твърде тъмно, те могат да пострадат.
- Представете идеята за микроклимат – малка, контролирана среда. Покажете, че с прости технологии (термометър Микробит и вентилатор) можем да пресъздадем условия, подобни на тези на открито. Свържете това с модерни оранжерии и интелигентно земеделие.

Горещо или хладно?

Цел: Да се проучи кои растения харесват по-топли или по-хладни места.

Покажете карти с различни билки върху тях. Трябва да решат като група дали това растение обича ли горещо и сухо време (горната част на спиралата) или хладно и влажно време (долната част)?

Поставете картите в правилната зона на спирална диаграма.

Задача 2: Експеримент: Изградете вътрешна спирала

- Работете като цял клас, за да създадете заедно една спирала от билки за стайна употреба. Използвайте плитка кутия, тава или голяма саксия за основа.
- Поканете доброволци да добавят слоеве: първо камъни за дренаж, след това почва, накрая подредете почвата в спираловидна форма. Поставете билките според техните нужди:
 - Горна част = сухолюбиви (мащерка, розмарин).
 - Среда = босилек, магданоз.
 - Долна част = мента и влаголюбиви растения.
- Докато строите, направете пауза, за да питате: „Защо слагаме мента на дъното?“ „Какви растения биха се радвали на най-сухото място?“ Това засилва разбирането за микрозоните.

Интегриране на Микробит (30 мин)

Стъпка 1 – Демонстрирайте термометъра

- Свържете го към компютъра с USB кабела.
- Отворете редактора на MakeCode (<https://makecode.microbit.org>).
- Заедно създайте тази програма:
 - При стартиране → завинаги → показване на температура (°C).
 - Изтеглете програмата на Микробит.
 - Дръжте Микробит в ръката си. Покажете как числото (температурата) бавно се покачва. Кажете на класа: „Микробит има вграден термометър.“

Стъпка 2 – Свързване на вентилатора

- Покажете на класа малък вентилатор или мотор с жици. Обяснете, че Micro:bit може да го управлява, използвайки своите пинове.
- Демонстрирайте стъпка по стъпка:
 1. Свържете червения проводник от вентилатора към пин 0 на Micro:bit.
 2. Свържете черния проводник от вентилатора към GND (заземяване).
- Покажете ясно връзките (проектирайте диаграма или дръжте дъската).

Стъпка 3 – Програмиране на вентилатора

- Обратно в MakeCode, добавете прост if блок:
 - If temperature > 26°C → turn on pin 0 (fan ON).
 - Else → turn off pin 0 (fan OFF).
- Изтеглете програмата.
- Тествайте заедно: затоплете Микробит, като го дръжте в ръка или го осветите с лампа. Вентилаторът трябва да се включи, когато температурата му надвиши 26°C.

Стъпка 4 – Тест и дискусия в класа

- Поставете Микробит и вентилатора близо до спиралата.
- Попитайте учениците: „Какво ще се случи, ако температурата близо до растенията се повиши?“ Наблюдавайте включването на вентилатора.
- Насърчавайте прогнозите: „Какво бихме могли да променим в кода, ако искаме вентилаторът да стартира по-рано или по-късно?“

4. Наблюдение и записване (15 мин.)

- Раздайте работни листове. Помолете учениците да отбележат: текущата температура, дали вентилаторът е включен или изключен и какво според тях означава това за растенията.

По избор: добавете проста проверка на влажността на почвата (тест чрез допир или използване на основен сензор, ако има такъв).

- Обсъдете накратко как данните ни помагат да решим кога да охлаждаме или поливаме растенията.

Съвет за учител (Отстраняване на проблеми):

- Вентилаторът не работи? Проверете дали кабелите са здраво свързани към Pin 0 и GND и дали батерията е включена.
- Няма отчитане на температурата? Уверете се, че кодът е изтеглен на микробит, а не само на компютъра.
- Вентилаторът винаги ли е включен/изключен? Настройте праговата стойност (напр. 24°C или 28°C) в зависимост от действителната стайна температура.
- Ниска мощност? Някои вентилатори изискват по-голям ток, отколкото Micro:bit може да осигури директно. Ако е възможно, използвайте платка с драйвер за мотор или изберете много малък вентилатор.

5. Заключение и размисъл (10 мин.)

- Всяка група представя своята вътрешна спирала и обяснява как програмата Микробит помага за защитата на растенията.

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Защо растенията на закрито се нуждаят от повече грижи, отколкото на открито?
- Какво измерва Микробит и защо е полезен?
- Какво се случва, ако температурата е твърде висока или твърде ниска за растенията?
- Как бихме могли да подобрим системата си (напр. да добавим сензор за светлина, сензор за влага)?
- Къде виждаме този вид технология в реалния живот? (оранжерии, умни градини, земеделие)?

Модул 3: Билкова спирала

Раздел № 4: Подхранване на двете спирали, наблюдение и анализ

Разработка: СОУ „Васил Левски“.

Структура

Име на раздела:

Подхранване на двете спирали, наблюдение и анализ

Вид дейност:

Практическа грижа, наблюдение, записване на данни, планиране и групово дискусия

Цели на обучението:

До края на тази сесия учениците ще могат да:

- Анализират своите наблюдения и да формулират изводи относно състоянието и здравето на спиралите.
- Създадат план за поддържане на спиралите след приключване на модула.
- Разработят план за прилагане и разширяване на постигнатите резултати в нови условия или среди.

Продължителност:

45 минути

**Оборудване/
Необходими
ресурси:**

- Спирала за билки за външна употреба (от Раздел 2)
- Спирала за билки за вътрешна употреба с Микробит и вентилатор (от Раздел 3)
- Работни листове за наблюдение (таблицы за бележки, рисунки и планиране)
- Линийки (за измерване на височината на растенията)
- Проверка на влажността на почвата (тест с допир или обикновен сензор, ако е наличен)
- Бяла дъска/флипчарт за групови бележки

**Брой
участници:**

12–25 (цял клас с работа в групи)

**Предварителна
подготовка:**

- Разпечатайте работни листове за наблюдение и планиране.
- Проверете дали и двете спирали са в добро състояние и достъпни.
- Уверете се, че Микробит и вентилаторът работят.

Описание:

В тази сесия учениците действат като млади учени. Те наблюдават както външните, така и вътрешните спирали, записват данни за растежа и условията на растенията и сравняват резултатите. След това работят заедно, за да планират как да се грижат за спиралите в бъдеще и как идеята може да се повтори другаде.

Как да се осъществи дейността:

1. Въведение (5 мин.)

Започнете с кратко резюме на предишните две сесии:

- **Раздел 2:** Учениците изградиха външната билкова спирала, използвайки почва, камъни и растения, подредени в зони.
- **Раздел 3:** Учениците създадоха вътрешна спирала, използваха термометъра Микробит и програмираха вентилатор за регулиране на температурата

Задача 1: Открийте уликите!

Покаже снимки или истински билки. Класа трябва да отговори:

- Растението изглежда ли здраво или стресирано?
- Какви знаци ви казват това?

Попитайте класа: „Какви промени бихме могли да забележим в нашите спирали днес?“

Насърчете отговори като:

- Някои растения са пораснали по-високи.
- Почвата може да е по-суха или по-влажна.
- Листата могат да изглеждат по-здрави, пожълтели или увяхнали.
- На закрито вентилаторът може да се е включил, навън дъждът може да е напоил почвата.

Обяснете ясно:

„Днес ще бъдем учени. Нашата задача не е да изградим нещо ново, а да се вгледаме внимателно, да запишем това, което виждаме, и да помислим какво означава то. След това ще решим как да се грижим за спиралите в бъдеще и как бихме могли да споделим тази идея с другите.“

Подсилете очакванията:

- Наблюденията трябва да бъдат измерени, записани или нарисувани, а не просто предположени.
- Заключениета трябва да се основават на доказателства от спиралите.
- Плановите трябва да бъдат реалистични – неща, които учениците, училището или семействата биха могли да направят.

Задача 2: Наблюдение върху двете спирали (10 мин.)

Изведете класа навън до откритата билкова спирали. Напомнете на учениците, че работят като учени: внимателно търсят, записват резултатите и сравняват данните.

Разделете учениците на малки групи. Задайте на всяка група една специфична част от спиралата (горна, средна или долна зона). Това гарантира, че всички зони ще бъдат наблюдавани и сравнявани по-късно.

Помолете всяка група да изпълни три прости задачи за наблюдение:

Измерете едно или две растения (височина):

- Осигурете линейки или ролетки.
- Помолете ги да измерят разстоянието от основата на стъблото до върха на най-високото листо.
- Насърчете ги да запишат числото в сантиметри в работния си лист.

Съвет за учителя: ако измерването е трудно, позволете на учениците да направят приблизителна оценка („приблизително дължината на ръката ми“).

Обърнете внимание на цвета на листата и общото здравословно състояние:

- Подканете ги да търсят признаци като зелени и лъскави листа (здрави), жълти или кафяви петна (евентуално стресирани) или увиснали (нуждаят се от вода).
- Насърчавайте прости бележки като „ярко зелено, изглежда силно“ или „листа пожълтяват“.

Тествайте влажността на почвата чрез допир (или сензор, ако има такъв):

- Помолете учениците леко да натиснат пръст в почвата.
- Ако е сухо и ронливо, отбележете „сухо“.
- Ако е влажно на допир и е слепнало, отбележете „влажно“.
- Ако е наличен прост сензор, групите могат да отчитат и записват нивото на влажност.

Резултати от записа:

- Всяка група трябва да запише резултатите си в предоставената таблица с работния лист.
- Насърчете ги също да направят бърза скица на своята зона, показвайки растенията и как изглеждат днес. Това им помага да сравнят по-късно, когато погледнат отново рисунките си.

Учителят дава подсказки по време на наблюдението:

- „Колко висока е билката ти в сравнение с времето, когато я засадохме?“
- „Какъв цвят са листата? Какво би могло да означава това?“
- „Суха, влажна или мокра ли е почвата? Защо това може да има значение за растението?“

3. Наблюдение на закрито (10 мин.)

Върнете класа вътре, за да се насладите на спиралата с билки на закрито. Напомнете им, че за разлика от открито, тази спирала зависи изцяло от човешките грижи и системата Микробит, за да осигури подходящите условия. Разделете учениците на малки групи. Разпределете им части от спиралата (горна, средна, долна), така че всяка зона да бъде внимателно изучена. Помолете всяка група да изпълни четири прости задачи за наблюдение:

Измерете едно или две растения (височина):

- Използвайте линейки или ролетки, за да проверите колко високи са билките.

Насърчете учениците да сравнят с бележките си на открито: „Босилът по-висок ли е тук, отколкото навън?“

Обърнете внимание на цвета на листата и общото здравословно състояние:

- Търсете зелени, здрави листа или признаци на стрес (пожълтяване, къдрене, увисване).
- Насърчете учениците да пишат кратки бележки като „листата изглеждат здрави“ или „ментата изглежда по-малка, отколкото на открито“.
- Проверете състоянието на почвата:
- Учениците могат да използват теста за допир (сухо, влажно, мокро), за да опишат влажността на почвата.
- Подсказка: „Почвата по-суха ли е или по-влажна, отколкото на открито?“
- Прочетете показанията на термометъра Микробит и наблюдавайте вентилатора:
- Покажете на учениците как да проверят температурата на дисплея на Микробит.
- Помолете ги да запишат числото (°C) в работния си лист.
- Ако вентилаторът е изключен, поканете ги да затоплят Micro:bit с ръка или да светнат с лампа, за да задействат вентилатора.
- Запишете дали вентилаторът се е включил или е останал изключен.

Резултати от записа:

- Всяка група записва своите измервания и бележки в работния лист.

Помолете ги да добавят проста скица на своята зона, като маркират растението, почвата и дали вентилаторът работи.

Насочващи въпроси по време на наблюдението:

- „По какво растението тук се различава от същата билка отвън?“
- „Какво казва Микробит за температурата в тази стая?“
- „Защо мислиш, че вентилаторът се включва при определена температура?“
- „Какво щеше да се случи, ако няхмахме вентилатор вътре?“

4. Споделяне и анализ на данни (10 мин.)

Обратно в класната стая, помолете всяка група да сподели едно основно наблюдение отвън и едно отвътре.

Запишете ги на дъската в две колони (На открито / На закрито).

Насочете дискусията с кратки въпроси:

- „Кои растения изглеждаха по-здрави отвън? Кои вътре?“
- „По-суха ли беше почвата отвън или отвътре?“
- „Как вентилаторът повлия на вътрешната спирала?“

Насърчете учениците да предложат причини за разликите (валежи, вятър, контролирана температура на закрито и др.). Обобщете, като подчертаете, че двете спирали създават различни условия и и двете се нуждаят от наблюдение и грижи, за да процъфтяват.

5. Планиране за бъдещето (7 мин.)

- Раздайте частта за планиране от работния лист. Учениците изготвят два бързи плана в групи:

1. План за поддръжка: Как ще поддържаме спиралите живи и здрави?
2. План за умножение: Как би могъл да се повтори този проект (домашни градини, други класове, общност)?

6. Заключение и размисъл (3 мин.)

- Обобщете какво са открили учениците.
- Подчертайте, че те не само са изградили спирали, но и са се научили как да анализират, поддържат и разширяват резултатите си – точно като истински учени и градинари.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

- Кой бяха най-важните разлики между външните и вътрешните спирали?
- Какви заключения можем да направим за условията, от които се нуждаят растенията?
- Как можем да поддържаме спиралите, след като проектът е завършен?
- Как можем да умножим резултатите си, за да бъдем полезни за другите?
- Как истинските фермери и градинари използват наблюдение и планиране?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

След като учениците завършат наблюдението си и сравняват данните между вътрешни и външни спирали, използвайте размисъл, воден от учителя, например:

„Наблюдавахте природата и направихте интелигентен избор за вашите растения – точно като бухал, който наблюдава отгоре. Сега е време да научите какво означава мъдрост за еко-лидерите: как да използват знанието с доброта и грижа.“

В тази част на Модул 3, приветствайте отново учениците в Академията за лидерство на магьосника и ясно позиционирайте Бухала като следващия животински ментор. Затвърдете развитието на лидерските умения, разгледани досега:

- Лъв – увереност и присъствие
- Вълк – екипна работа и сътрудничество

Подчертайте, че в тази Академия лидерството не е свързано с това да бъдеш най-шумният или най-бързият, а с това да използваш едновременно ума и сърцето си. Бухалът представлява лидер, който спира, преди да действа, обмисля дългосрочното въздействие и прави избори, които подкрепят устойчивостта и колективното благополучие.

Модул 5: Лидери на животинското царство

Раздел № 3: Покажете мъдрост като бухал

Разработено от: POZITIVO

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Това е последната част от Модул 3. След завършване на този модул от Модул 5, учениците ще могат да оценят работата си във всички модули, като получат значката „Бухал“ – третата значка в Академията за лидерство на животни.

Цел: Да се разбере как мъдрото мислене помага на учениците да водят спокойно и да правят мъдри избори за планетата

Структура

Име на раздела:

Покажете мъдрост като бухал

Вид дейност:

Интерактивно обучение, игра за наблюдение, стратегическо планиране, решаване на проблеми, рефлексивна дискусия, научно обоснован експеримент

Цели на обучението:

- Да се разбере концепцията за стратегическо лидерство чрез спокойни и обмислени действия.
- Да се развият умения за наблюдение и размисъл, които да подпомогнат вземането на разумни решения.
- Да се практикува решаване на проблеми по бавен, планиран и съвместен начин.
- Да се разбере как екологичното лидерство може да се корени в мъдрост и грижа.
- Да се свърже спокойното мислене с екологичната отговорност в реалния свят.

Продължителност:

45 минути на дейност (общо 3 сесии; могат да се провеждат поотделно или като един разширен семинар)

Необходимо
оборудване/
ресурси:

- Бяла дъска или флипчарт
- Маркери
- Хаймер
- Видеоклип: Оливър, бухалът – Мъдрият водач
- Табла с 5–7 малки предмета
- Плат за покриване на предметите
- Материали за Съвета на бухалите (работен лист за планиране в 3 стъпки, предоставен в „Материали за печат“ на страници 11-13)
- Материали за експерименти с еко-мастило:
 - Лимонов сок или оцет
 - Памучни тампони или четки
 - Бяла книга
 - Сода бикарбонат и топла вода
 - По желание: куркума + медицински спирт
 - Купи, чаши, четки или гъби

Брой
участници:

15 – 20 ученици

Предварителна
подготовка:

Предварително тествайте експеримента с невидимо мастило за време.

Гледайте видеоклипа, за да се запознаете с историята.

Подгответе подложката с предмети за играта „Очи на бухал“ и я покрийте предварително.

Разделете класната стая на групови пространства за „Съвети на советите“.

Описание:

Този модул запознава учениците с мъдрото и спокойно лидерство, вдъхновено от бухала. Учениците развиват стратегическо мислене, умения за наблюдение и обмислено вземане на решения за решаване на екологични проблеми. Чрез игри, разказване на истории и научно обосновани дейности, те изследват как планирането и слушането могат да доведат до смислена и трайна промяна.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 минути):

- Добре дошли отново на учениците в Академията за лидерство на магьосници. Накратко преговорете, че лъвът представлява смела увереност, а сега е време да отключите мъдростта на Бухала. Обсъдете:
- Какво означава да бъдеш „мъдър“?
- Винаги ли е най-добре да се действа бързо? Или има моменти, когато планирането и наблюдението са по-добри?

Игра: „Очи на бухал – игра за наблюдение“ (10 минути)

Цел: Трениране на спокойна концентрация и памет чрез визуално наблюдение

Инструкции:

1. Поставете 5–7 предмета върху поднос и го покрийте.
2. Отворете тавата за 20 секунди. Покрийте отново.
3. Учениците шепнат с партньор какво си спомнят. Не се допускат снимки или писане.
4. Направете втори кръг: премахнете един предмет. Покажете отново за 10 секунди. Попитайте: „Какво се промени?“ „Какво липсва?“

Размисъл: Какво беше чувството да се съсредоточите тихо? Защо това е полезно умение за лидерите?

Теоретична дискусия: Какво е стратегическо лидерство? (5 минути)

Използвайте бялата дъска, за да изброите лидерски черти, подобни на тези на сови:

- Остава спокоен
 - Мисли, преди да действа
 - Наблюдава внимателно
 - Планове за бъдещето
 - Дава обмислени съвети
 - Вижда голямата картина
-

Подчертайте: „Мъдрите лидери не бързат — те мислят, планират и водят спокойно.“

Задача1: „Мъдър като бухал“ (20 минути)

Стъпка 1 (10 мин): Гледайте видеото

Гледайте този кратък [клип](#) за Оливър, бухалът.

Стъпка 2 (10 мин): Обсъдете:

- Какво направи Оливър мъдър лидер?
- Защо е важно да слушаш, преди да действаш?
- Как можем да правим мъдри избори като Оливър?

Задача 2 – Съветът на бухала: Решаване на проблема на гората (40 минути)

Цел: Стратегическо планиране, екологична осведоменост, спокойно групово лидерство

Сценарий: Горският поток е запушен с отпадъци. Трябва ли животните да го почистят бързо или първо да планират?

Инструкции:

1. Разделете учениците на „Съвети на совете“ (групи от 4–5 души).
2. Всяка група създава план от 3 стъпки за решаване на проблема.
 - Кой трябва да помогне?
 - Какво трябва да направят първо?
 - Как ще разберат, че планът работи?
3. Групите представят своя план, използвайки своя „глас на сова“ – спокоен, ясен, мил.
4. Размисъл (10 мин):
 - Трудно ли беше да запазиш спокойствие?
 - Планирането по-приятно ли ви се струваше от бързането?
 - Можем ли да използваме това мислене в училище и в реалния живот?

Задача 3 – Експериментът: Еко мастило: Магически послания от Земята (30 минути)

Материали:

- Мастило на бухала: Лимонов сок или оцет
- Отвара за горско зрение: Сода бикарбонат + топла вода
- Прах от мъдрост: Куркума в алкохол (по избор)

Стъпки:

1. Напишете тайни съобщения, използвайки лимонов сок, върху бяла хартия. Оставете да изсъхне.
2. Използвайте разтвор от сода бикарбонат, за да нарисувате внимателно съобщението и да го разкриете.
3. По избор: Опитайте второ съобщение и използвайте смес от куркума, за да разкриете цветен контраст.

Обсъдете (10 минути):

- Защо този експеримент изисква търпение?
- По какъв начин откриването на истината е подобно на това да бъдеш мъдър лидер?

Заклучение: Покажете мъдрост като бухал

Затвърдете ключовите уроци:

- Мъдрите лидери запазват спокойствие и наблюдават.
- Внимателното планиране води до по-добри резултати.
- Всички ние имаме силата да мислим, преди да действаме.

Стратегическите лидери използват едновременно ума и сърцето си. Подобно на бухала, те спират, наблюдават и след това действат целенасочено.

Този вид лидерство е свързано с избора на правилния момент, правилните думи и правилните действия – особено когато помагаме на хората или решаваме екологични проблеми.

Препоръчителни въпроси за обсъждане:

- Как вашата група взе решения без да бърза?
- Какво ви помогна да наблюдавате по-внимателно като бухал?
- Какво научихте за това как да ръководите със спокойствие и грижа?
- Как тези умения могат да помогнат при екологични проблеми в училище или във вашата общност?
- Как мъдрото мислене може да подпомогне по-силно и по-добро лидерство?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

В края на Модул 3, наградете учениците със значката „Сова“, за да признаете тяхното развитие в размисъл, мъдро мислене и отговорно вземане на решения.

Модул 4

Вода и компостиране

Модул 4: Вода и компостиране

Как природните системи рециклират ресурси.

Резултати от обучението по Модул 4:

До края на този модул учениците ще:

- Разбират как водата се движи в природните системи и защо е важно устойчивото ѝ събиране.
- Изследват практически методи за филтриране и събиране на дъждовна вода чрез естествени и рециклирани материали.
- Развиват творческо мислене и умения за сътрудничество, като проектират прости водни системи в екипи.
- Научават как се образува компост чрез разграждане на органични материали в природата.
- Изследват различни видове биоразградими отпадъци и анализират как се разграждат.
- Укрепват уменията си за решаване на проблеми и критическо мислене чрез проектиране на собствени решения за компостиране.
- Свързват компостирането и водните системи, като изграждат интегриран модел, подпомагащ растежа на растенията.
- Размислят върху значението на повторната употреба на природни ресурси за намаляване на отпадъците и поддържане на здрави екосистеми.
- Изграждат увереност и умения за еко-комуникация, като представят своите устойчиви модели и споделят основните изводи с връстници.

Модул 4: Вода и компостиране

Раздел № 1: Магията на водата

Разработено от: Better Future

Структура

Име на раздела:

Магията на водата

Вид дейност:

Интерактивно обучение, научен експеримент, екипна дискусия, изграждане на модели, размисъл върху устойчивостта

Цели на обучението:

- Разбират значението на събирането на дъждовна вода в ежедневието и за устойчивите екосистеми.
- Изследват естественото пречистване на водата чрез практически експерименти и реални приложения.
- Развиват умения за решаване на проблеми и работа в екип чрез проектиране на функционална водна система.
- Свързват научните понятия с екологично отговорно поведение и действия в полза на общността.

Продължителност:

45–60 минути

Оборудване/
Необходими
ресурси:

- Син целофан / син боядисан картон (дъно на езерото)
 - Празни пластмасови бутилки + капачки (варчета за дъждовна вода + филтър)
 - Пясък, камъни, активен въглен, проби от почва
 - Гъби/кърпа за абсорбция
 - Ножици, лепило/тикс, маркери, хартия за плакати
 - Чист контейнер + по избор оцветител за храна за видимост
- Работни листове за печат за викторина и дизайн на модели

**Брой
участници:**

15-20 участници (3-4 участници в група)

**Предварителна
подготовка:**

- Подгответе 3-4 примерни филтриращи материала в надписани съдове.
- Демонстрирайте попиваемостта, като сравните гъба и пластмаса.
- Организирайте учебни станции с ясно видими инструкции за безопасност.
- Осигурете постер „Карта на обучението“, който показва последователността на модула: Вода → Компост → Модел на устойчива градина

Описание:

В тази сесия учениците откриват как водата може да бъде събирана и филтрирана с помощта на естествени материали - точно както прави природата. Те изследват абсорбцията на вода, изпълняват прост експеримент за филтриране и изграждат модел за събиране на вода в екипи. Дейността насърчава критичното мислене, креативността, осъзнаването на устойчивостта и работата в екип, като същевременно прави научните процеси забавни и видими.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 мин.)

Попитайте: „Откъде идва чистата вода, която използваме – и къде отива след това?“

Обяснете ползите от събирането на дъждовна вода:

- намалява използването на питейна вода от чешмата
- предотвратява наводнения
- подпомага градините и екосистемите

Покажете „Картата на обучението“, за да свържете днешната задача с цялостния модул.

Задача 1: Предизвикателство „Скрита вода“

Покажете различни материали (като гъба, плат, пластмаса).

В групи учениците трябва да определят кои от тях абсорбират вода най-добре? Защо?

Обсъдете идеите им: „Как това помага на природата да поддържа водата чиста и полезна?“

Магически трик и научна демонстрация (7 минути)

Появяваща се и изчезваща вода

- Изсипете оцветена вода върху различни материали (гъба, пясък, пластмасова тава).
- Наблюдавайте задържането на водата спрямо оттичането ѝ.

Основно послание:

Различните почви попиват по различен начин → това влияе върху подпочвените води и живота на растенията.

Връзка с устойчивостта:

„Здравата почва = естествен защитник на водата.“

Бележка за безопасност:

При разливане – избършете незабавно, за да предотвратите подхлъзване.

Теория + насочена дискусия (8 минути)

Покажете постери с езера, варели за дъждовна вода, покривни системи и просмукване в почвата.

Попитайте:

→ Как природата „почиства“ водата?

→ Къде вашето училище би могло да събира дъждовна вода?

Възможност за диференциране:

Осигурете визуални карти за по-малки ученици или за ученици с по-ниска грамотност, които да свързват понятия с изображения.

Задача 2: Изградете свой собствен воден филтър(18-25 минути)

Екипите изграждат комбинирана система, включваща:

- Вход (покрив/улуци)
- Филтрираща колона (камъни/пясък/въглен)
- Съд за съхранение (бутилка/малък „резервоар“)

Учениците:

- Тестват различни слоеве филтриращи материали
- Записват резултатите в опростен лист за наблюдение

Въпроси за насочване на мисленето:

→ Кой слой премахва най-добре замърсяванията?

→ Как това би помогнало на градини или общности?

Разширение за напреднали:

Измерване на времето за филтриране и сравняване на степента на избистряне на водата.

Всяка група представя:

- Филтри, които са работили най-добре и защо
- Едно подобрение за утре
- Едно място в реалния живот, където тяхната система трябва да съществува

Свържете се с отговорни действия:

- събиране на вода за растенията в класната стая
- проектиране на екологични домове

Бърз тест (5 мин.)

Използвайте версия за работна тетрадка ИЛИ версия за показване на учителя.

Прегледайте отговорите, за да затвърдите наученото → наблегнете на безопасното и устойчиво използване на водата.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

- Как естествените материали помагат за пречистването на водата?
- Кои реални проблеми би могъл да помогне за решаването на вашия модел?
- Каква стратегия за екипна работа помогна на вашата група?
- Кой еко-навик можете да приложите още днес?

Модул 4: Вода и компостиране

Раздел № 2: Отпадък или съкровище?

Разработено от: Better Future

Структура

Име на раздела:

Отпадък или съкровище?

Вид дейност:

Практическо обучение, магически трикове, научно сравнение, екипна работа по екодизайн, размисъл

Цели на обучението:

- Разбират компостирането като естествена система за рециклиране, която превръща отпадъците в ценен ресурс.
- Разпознават „зелени“ и „кафяви“ материали и тяхната роля в процеса на разграждане.
- Развиват умения за наблюдение и сравнение чрез експерименти, свързани с разграждането.
- Сътрудничат креативно при проектирането на мини компостна система за еко-модела.
- Съвързват компостирането с реални устойчиви навици у дома и в училище.

Продължителност:

45–60 минути

Оборудване/
Необходими
ресурси:

- Малки картонени кутии (кофи за компост)
- Рециклирана хартия, сухи листа + нарязана хартия (кафяви)
- Остатъци от плодове/зеленчуци, използвани пакетчета чай (зеленчуци)
- Прозрачни контейнери за наблюдения
- Проби от почва + компост
- Ножици, лепило/тикс, маркери Плакати/ визуални ръководства върху триъгълника на компоста

**Брой
участници:**

15-20 участници (3-4 участници в група)

**Предварителна
подготовка:**

- Подгответе ясни сравнителни проби: компостирана спрямо некомпостирана почва
- Подгответе бележка за безопасност: не докосвайте проби от компост с голи ръце
- Подгответе фокуса „Трансформация на материята“
- Покажете карта на обучението, за да покажете напредъка:
Филтриране на вода → Компостиране → Краен модел на еко-градина

Описание:

Тази сесия представя компостирането като природен начин за рециклиране. Чрез магически трик, сортиране на материали и изграждане на мини-компост, учениците научават как органичните отпадъци се трансформират в богата на хранителни вещества почва. Те сравняват материали, наблюдават процесите на разлагане и преживяват как екипната работа и креативността помагат за изграждането на решения, които намаляват отпадъците и поддържат живота на растенията.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 мин.)

Задача 1: Подреди картите

Раздайте на учениците карти с изображения или наименования на различни отпадъци. Работейки по двойки или в малки групи, те трябва да ги сортират в две категории: Компостируемо и Некомпостируемо.

Попитайте: „Къде отиват хранителните ни отпадъци?“ Представете кафявите (въглерод) и зелените (азот) материали, необходими за компостиране.

- Свържете се с предишния раздел: „Последния път събирахме и пречиствахме вода — днес ще направим почвата по-здрава!“

Магически трик: Трансформация на материята (7 мин)

Покажете банановата кора → поставете в буркан ПРЕДИ. Покажете буркан СЛЕД с компостирана почва. Учениците сравняват: мирис, текстура, цвят.

Обяснете микроорганизмите и времето като мощни сили на природата
Връзка с устойчивостта: Здравето на почвата = по-здрава градина + по-малко отпадъци от депата.

Напомняне за безопасност: Не докосвайте и не помирисвайте твърде близо.

Теория и дискусия с насоки (8 мин.)

Покажи триъгълника на компоста:

- Материали
- Влага
- Въздух

Обсъдете:

- Какво може да се компостира?
- Какво НЕ се разпада? (пластмаса, метал, стъкло)

Връзка към комплект карти за диференциация за здрава почва и растеж на растенията за ученици със смесени способности.

Задача 2: Какво се разгражда най-добре?

В групи:

- Изработете кошче от картон
- Слоеви кафяви + зелени
- По желание: добавете отвори за аерация или сламки

Насочващи указания:

- Какво би станало, ако има само зеленина? (миризлива, твърде влажна)
- Само кафяви? (твърде бавно)
- Как да балансираме хранителните вещества?

Задача за наблюдение (допълнително)

Прозрачни контейнери с различни органични материали Наблюдавайте промените през дните — запишете в работен лист

Рефлексия и промяна на поведението (7 мин.)

Групите представят проекти

Обсъдете:

- Как можем да компостираме у дома / в училище?
 - Малки стъпки за намаляване на хранителните отпадъци, започвайки от днес
-
-

Бърз тест (5 мин.)

Използвайте работния лист с викторина „Компостирайте умно!“.

Прегледайте отговорите като клас, за да затвърдите наученото.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

- Каква е разликата между кафявите и зелените материали?
 - Как компостирането намалява отпадъците?
 - Какво бихте подобрили във вашия модел?
- Как би могло нашето училище да се възползва от компостирането?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Предложена дейност за мост

Кръг на размисъл: „Пазителите на Земята“

Попитайте:

„Кой се грижи за природата, когато хората забравят?“ „Какво означава да защитиш нещо, което не може да говори – като вода, почва или дървета?“

Учениците обмислят качествата на „пазителя“. Учителят записва всички прозрения.

Разкриване: „В природата слоновете са страхотни пазители – те помнят, грижат се и защитават. Нека се научим как да се грижим и да водим като слонове.“

Модул 5: Лидери на животинското царство

Раздел № 4: Грижи се истински като слон

Разработено от: POZITIVO

Цел: Да се помогне на учениците да разберат и практикуват лидерство, основано на емпатия, чрез съвместни дейности, размисъл и екологично съзнателни действия, вдъхновени от емоционалната интелигентност на слоновете.

Структура

Име на раздела:

Грижи се истински като слон

Вид дейност:

Екипно предизвикателство с пъзел със социално-емоционални роли, ротационна дейност с еко тематика и размисъл, практически научен експеримент, свързващ биологията и емоционалната интелигентност

Цели на обучението:

- Изследват и определят лидерството, основано на емпатия
- Разпознават и подкрепят емоционалните нужди на другите
- Практикуват работа в екип чрез задачи с разпределени роли
- Развиват осъзнатост за екологичните проблеми и емоционалната връзка с природата
- Научават как емпатията тече като енергия и вода

Продължителност:

3 индивидуални сесии (приблизително 45 минути всяка)

**Оборудване/
Необходими
ресурси:**

- Сценарии
- Карти с роли за емпатия
- Материали за групови задачи
- Карти със сценарии, базирани върху природата

**Оборудване/
Необходими ресурси:**

- Биоразградима гъба, прозрачни буркани, естествени багрила (за задача 3)
- Хартиени кърпи, инструменти за измерване, таймер
- Музика и високоговорители (по избор)
- Дъска, маркери, химикалки, тетрадки

За играта:

10 сценария, предоставени в „Материали за печат“ на страница 15

За Игра 1 – Щафета с пъзели за емпатия
Материали (за отбор):

- 10 листа рециклирана хартия
- 1 ролка маскираща лента
- 1 чифт ножици
- 1 линейка (за измерване в края)

Карти с роли (предоставени в материали за печат на страници 16 и 17), които трябва да бъдат разпечатани преди началото на часа

Задача 2 – Карта със сценарий „Мисията на слона до Земята“ (предоставена в „Материали за печат“ на страница 18-19), която трябва да се разпечата преди началото на часа.

4 карти „Станция за емпатия“ (предоставени в „Материали за печат“ на страница 20)

Задача 3 - Магическият трик (експеримент):
Гъба, 3 прозрачни буркана, цветна течност (естествена боя), кухненска хартия

**Брой
участници:**

Идеален за 20–25 ученици

**Предварителна
подготовка:**

- Подгответе материали за ролите на емпатия и задачата „Емпатия в действие“
- Разпечатайте или поставете карти със сценарии за околната среда на 4 станции
- Подгответе материали за експеримента с гъбата

Описание:

Този модул представя емпатията като основна лидерска сила, моделирана по подобие на грижовния и емоционално интелигентен слон. Учениците ще практикуват разпознаване на нуждите на другите, взаимна подкрепа при справяне с предизвикателства и свързване на емпатията с екологични действия. Научен експеримент илюстрира как лидерите абсорбират, задържат и реагират на емоциите на другите, подобно на това как водата тече през природата.

Модулът включва три основни дейности и загряваща част за „разбиване на леда“. Всяка част може да се проведе отделно в няколко класа или в една разширена сесия.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 мин):

Кажете на класа:

„Днес ще се запознаем с друг невероятен животински ментор: Слонът. Слоновете са силни не само с телата си, но и със сърцата си. Те се грижат дълбоко за другите и никога не изоставят някого. В това се състои лидерството, основано на емпатия: да забелязва, да се грижи и да помага. Всеки може да бъде лидер, като проявява емпатия. Нека да разгледаме как изглежда това!“

Игра „Крачка към разбирането“ (10 мин.)

Инструкции за учениците:

Кажете:

„Нека всички застанем в голям кръг. Ще ви прочета някои кратки житейски ситуации. Ако можете да си представите как бихте се почувствали в тази ситуация – или ако сте преживели нещо подобно – направете една крачка напред в кръга.“

Готови ли сте? Да започваме.

(Предложени сценарии са предоставени в Материалите за печат, страница 15)

Прочетете на глас 5–6 от кратките сценарии. След всеки един дайте време на учениците да пристъпят напред и да се огледат.

Попитайте:

„Защо се приближи?“ „Какво те накара да се свържеш с тази ситуация?“

Кажете:

„Емпатията означава, че си представяме как се чувстват другите и ни е грижа достатъчно, за да помогнем. Това правят водачите на слонове. Нека имаме това предвид за следващата игра.“

Задача 1: Мисия „Емпатия в действие“ (45 мин.)

Групово предизвикателство: Постройте най-високата кула от хартия
Инструкции за учениците:

Кажете:

„Сега ще работите в малки екипи, за да решите задачата — но има един обрат!“

На всеки от вас ще бъде възложена различна роля, което ще направи участието малко по-трудно. Това ще ни помогне да се упражняваме да забелязваме и да се подкрепяме взаимно – точно както правят емпатичните лидери.

Стъпки:

→ „Разделете се на екипи от по 5 души.“

→ „Всеки от вас ще получи карта със секретна роля (напр. не можете да говорите, можете да използвате само едната си ръка или се чувствате твърде срамежливи, за да се присъедините веднага).“ (предоставено в Материали за печат, страница 16-17)

→ „Вашата задача е да работите заедно и да изпълните задачата — като същевременно си помагате взаимно да успеете, независимо от вашата роля.“

(Давайте на учениците около 20–25 минути, за да изпълнят предизвикателството. Наблюдавайте тихо, като отбелязвате примери за работа в екип, търпение или чувство на неудовлетвореност, към които да се обърнете по-късно.)

Размисъл и свързване: (15 мин.)

В ролята на фасилитатор, помолете учениците да направят кръг и да започнат дискусията:

Кажете:

„Нека отделим малко време, за да поговорим за това какво се случи във вашите групи. Тук научаваме най-много – като мислим за това, което сме почувствали и видели.“

Попитайте:

- „Каква роля имаште и какво беше усещането?“
- „Кой прояви емпатия във вашата група?“
- „Кое беше по-важно: най-високата кула или как работихте заедно?“
- „Кой забеляза, че някой се затруднява — и какво направихте?“
- „Ако имаште по-трудна роля, какво беше чувството да бъдете подкрепени?“
- „Трудно ли беше да не поемете контрола или да не бързате?“
- „Какво ни учи тази дейност за истинското лидерство?“
- „Как слоновете водят с емпатия по подобен начин?“

Заклучение с „Понякога лидерството не означава поемане на отговорност – то означава да забележите кой се нуждае от помощ и внимателно да я предложите. Истинските лидери, като слоновете, използват емпатия, за да поддържат силна и свързана група. Вие го показвахте днес!“

Съвети за учители:

- Подчертайте, че емпатията е действие, а не просто чувство.
- Насърчавайте тихите гласове да споделят – дори и да е само с една дума.
- Използвайте похвали, за да подчертаете моменти на внимателно лидерство, които сте наблюдавали.
- Поддържайте лек и подкрепящ тон — тази дейност трябва да се усеща като окуражаваща, а не като състезателна.
- Напомнете на учениците: „Няма грешен начин да проявите емпатия – всички ние се учим как да забелязваме и да се грижим повече.“

Игра 2: Мисията на слона (45 мин.)

Инструкции:

Преди началото на занятието:

Подгответе четири станции в класната стая, посветени на една тема за природата (напр. обезлесяване, замърсяване с пластмаса, изменение на климата, замърсяване на водите).

Всяка карта има сценарий, написан от името на животно/планетата. (предоставена в страници 18, 19 и 20)

В клас (30 мин.)

Учениците да посетят всяка станция и:

- Прочитат сценария
- Обсъждат какво чувстват
- Пишат или рисуват едно решение, което да помогне

Помолете учениците да се прегрупират и да споделят любимите си идеи за действия.

Допълнителни указания за учителя на всяка станция:

- „Как мислиш, че се чувства това животно?“
- „Какво бихте направили, за да помогнете?“
- „Как можем да проявим съпричастност към Земята и нейните създания?“

Помолете учениците да образуват кръг и започнете дискусията (15 мин.).

- Какво беше чувството да мислиш от гледната точка на животно?
- Какви действия можем да предприемем днес?
- Защо емпатията ни прави по-добри лидери за планетата?

Игра 3 - Експеримент: Наука за емпатия - усети, обмисли и действай (45 мин.)

Материали, които трябва да бъдат подготвени преди началото на урока
→ Гъба, три прозрачни буркана, цветна течност (естествена боя), кухненска хартия → Етикети върху бурканите: „Споделена емоция“, „Изразена емпатия“, „Върната доброта“

Съберете учениците и представете дейността: (5 мин.)

„Днес ще изследваме как работи емпатията, като наблюдаваме как водата се движи през различни материали – точно както чувствата се движат през нас.“

Обяснете: (10 мин.)

- Потопете гъбата в първия буркан (попийте емоцията)
- Задръжте я във втория буркан (направете пауза преди да реагирате)
- Стиснете в третия буркан (отговаряйте внимателно)
- Проследете времето и скоростта на попиване

Попитайте: (15 мин.)

- По какво е емпатията като водата?
- Защо е важно да се направи пауза, преди да се реагира?
- Кога за последен път проявихте такава доброта?

Размисъл и свързване (15 мин.):

В ролята на фасилитатор, помолете учениците да направят кръг и да започнат дискусията:

- Как изглежда лидерството, основано на емпатия?
- Как можеш да помогнеш на някого, без да бъдеш помолен/а?
- Какво ви изненада в днешните дейности?

Завършете, като кажете:

„Точно като слоновете, ние можем да бъдем силни, като се грижим. Великите лидери подкрепят другите, забелязват, когато някой се бори, и предприемат мили действия. Това е видът лидерство, от което светът се нуждае в момента.“

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

За последващи действия, разпространете добавките за печат:

- Лист за размисъл: „Какво научих от слона?“ (предоставен в Материали за печат, страници 21-22)
- Карта на емпатията: „Забелязах... Помогнах... Слушах...“ (предоставена в Материали за печат, страница 23)
- Игра за съчетаване на емпатия (предоставена в Материали за печат, страница 24)

Съвети:

- Създайте безопасно пространство; няма грешен отговор
- Използвайте отворени въпроси и активно слушане
- Избягвайте да съдите; помогнете на по-тихите ученици да споделят. Ценете всички форми на лидерство, не само шумните или екстровертните.
- Ангажирайте учениците си и направете обучението забавно и преживяващо; кажете им да използват дигитални инструменти: Помолете учениците в групи да използват инструменти с изкуствен интелект и да създадат мини плакат с всички характеристики на емпатичния лидер.

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Кажете на учениците си: „Почти сте готови да получите четвъртата си значка — остава още един модул.“

Обяснете, че тази последна стъпка е свързана с интегрирането на модули 1 и 2 и дейности, фокусирани върху лидерските умения, с емпатия, грижа и отговорност, водени от Слона. Насърчете учениците да забележат колко много са постигнали и да дадат максимални усилия в този модул. Напомнете им, че всяка дейност е шанс да проявят доброта, да подкрепят другите и да защитят това, което е важно – умения, които истинските еко-лидери използват всеки ден.

Модул 4: Вода и компостиране

Раздел № 3: Кръговратът на живота

Разработено от: Better Future

Структура

Име на раздела:

Кръговратът на живота

Вид дейност:

Интегриране на модели, научен експеримент, презентации, работа в екип, рефлексия

Цели на обучението:

- Интегрират знанията от Модули 1 и 2 в цялостен модел на природен цикъл.
- Обясняват как водата, почвата, растенията и компостът образуват непрекъснатата система.
- Демонстрират умения за устойчиво мислене чрез създаване на модел и еко-комуникация.
- Развиват системно мислене, критическо мислене, работа в екип и презентационни умения.
- Разсъждават върху реални екологични действия, вдъхновени от наученото.

Продължителност:

45–60 минути

Оборудване/
Необходими
ресурси:

- Готови контейнери за компост и водни филтри от предишни помещения
- Компостна почва и обикновени почвени проби
- Лейки / капкомери
- Моделиращи материали (картон, глина, рециклирани материали)
- Инструменти за измерване на влага (тест с метър или лъжица) Плакати, показващи цикъла вода-почва-растение

**Брой
участници:**

15-20 участници (3-4 участници в група)

**Предварителна
подготовка:**

- Създайте сравнителни станции (почва с компост и без)
- Разпечатайте диаграми на естествения цикъл
- Упражнявайте трика с обновяващата се Земя
- Покажете картата на обучението.
 - Раздел 1: Събиране и Пречистване на вода
 - Раздел 2: Компостът укрепва почвата
 - Раздел 3: Всичко е свързано

Описание:

Учениците комбинират знанията си за събиране на вода и компостиране, за да създадат еко-цикъл модел, който отразява устойчивите процеси в природата. Чрез експерименти, сътрудничество и презентации, учениците научават, че системите в природата са взаимосвързани и че нищо не се губи. Модулът завършва с групови презентации и магически трик, показващ как здравата почва абсорбира и използва повторно водата.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 мин.)

Бързо обобщение:

- Водна система от раздел 1
- Компостна система от раздел 2

Попитайте: „Как работят заедно в природата, за да поддържат растенията?“

Магически трик: Обновяващата се Земя (7 мин.)

Вода, излята върху суха почва → оттичане

Вода, излята върху богата на компост почва → абсорбира се

Дискусия:

Здрава почва = живот и задържане на вода

Напомняне за безопасност: Дръжте парчетата пръст далеч от лицата, измийте ръцете си след това.

Задача 1: Свържете

Използвайте картите с етапите на кръговрата, за да покажете как всичко е свързано:

→ Компост → Почва → Растения → Отпадъци → Компост отново

Какво се случва, ако една част от цикъла липсва?

Показване на циклична диаграма:

Дъжд → Почва → Растения → Органични отпадъци → Компост → Отново почва

Въпроси, подтикващи към системно мислене:

→ Ами ако почвата няма хранителни вещества?

→ Ами ако дъждовната вода се оттича?

→ Ами ако отпадъците не се компостират?

Свържете се с реалния свят на устойчиво поведение.

Задача 2: Експеримент: Компост срещу обикновена почва(10 мин)

Екипите тестват как компостът подобрява почвата:

- Добавете еднакво количество вода към почва А (обикновена) и почва Б (с компост)
- Наблюдавайте разликите, като използвате проверка за влажност
- Запишете и обяснете резултатите

Разширение: Измерване на оттичането в чашата под почвата

Задача 3: Изграждане на финален еко модел (15-20 мин.)

Екипите изграждат завършен модел:

Събиране на дъждовна вода → Филтър → Компостен слой → Растения.

Учениците обозначават всеки компонент и добавят стрелки, показващи движение.

Акцент: дизайнерските решения трябва да показват устойчивост. Всеки екип създава плакат, за да обясни защо тяхната система е от полза за природата.

Презентации и размисъл (10 мин.)

Всяка група обяснява:

→ Коя част от цикъла е най-важна и защо?

→ Как техният дизайн показва, че „нищо не се губи“?

→ Един от начините за подобряване на модела или прилагането му в реалния живот.

Бърз тест (5 мин.)

В учебника на учениците има предоставен бърз тест за проверка на знанията.

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

- Как се поддържат взаимно компостните и водните системи?
- Какво показва вашият експеримент за здравето и влажността на почвата?
- Как вашият модел показва повторната употреба в природата?
- Как можем да насърчим компостирането или използването на дъждовна вода в училище?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Кажете: „Честито, значката СЛОН е ваша!“

Отпразнувайте това постижение, като напомните на учениците, че вече са достигнали последния етап от своето пътуване. Обявете, че следва 5-ият и последен модул, воден от Пчелата - ментор, който учи как лидерството расте чрез общност, сътрудничество и споделени действия. Обяснете, че Пчелата ще им помогне да съберат всичко, което са научили, и да го използват, за да водят заедно положителна промяна като истински еко-лидери.

Модул 5

Лидери на животинското царство

Модул 5: Лидери на животинското царство

Обединява всички уроци, развивайки лидерство, работа в екип и емпатия, вдъхновени от поведението на животните.

Защо лидерството е интегрирано в различните модули

Разпределението на модулите от Модул 5 в цялата програма позволява лидерството да се развива постепенно и естествено, успоредно с научните изследвания и задачите, свързани с устойчивостта.

Този подход гарантира, че:

- Увереността расте преди екипната работа.
- Екипната работа расте преди мъдростта.
- Мъдростта расте преди емпатията.
- Емпатията расте преди приноса на общността.

Докато учениците стигнат до последния модул „Пчела“, те вече са имали опит с лидерството по множество начини и са готови да го приложат смислено в своите дейности.

Тази структура трансформира Модул 5 от самостоятелен лидерски блок в непрекъсната нишка, която подкрепя целия учебен процес – помагайки на учениците да станат не само екологично осъзнати, но и състрадателни, способни и уверени еко-лидери.

Къде да намерите модулите от Модул 5 в цялата програма

Раздел 1: Лъв – в Модул 1

Въвежда увереност, присъствие и вяра в себе си, докато учениците започват своето учебно пътешествие по комуникация, активно слушане и умения за публично говорене.

Раздел 2: Вълк – в Модул 2

Укрепва екипната работа, сътрудничеството и споделяната цел по време на групови дейности на еко-панаир.

Раздел 3: Бухал – в Модул 3

Изгражда мъдрост, наблюдателност и обмислено вземане на решения чрез билкова спирала и еко задачи като част от развитието на техните STEM умения.

Раздел 4: Слон – в Модул 4

Подчертава емпатията, грижата и отговорността, докато изследва водните системи и компостирането.

Раздел 5: Пчела – в Модул 5

Служи като последна лидерска единица, отбелязвайки екипната работа, приноса към общността и екологичните действия, и отбелязвайки официалното завършване на процеса на сертифициране на Академията за лидерство на магьосници на учениците.

Резултати от обучението от Модул 5:

До края на този модул студентите ще:

- Определят своя личен стил на лидерство и ще идентифицират стратегии за повишаване на самоувереността и присъствието си.
- Осъзнаят, че лидерството може да се изразява чрез тиха сила, увереност и доброта.
- Практикуват невербална комуникация, използвайки уверена стойка, глас и присъствие, за да вдъхновяват и насочват другите.
- Развиват умения за публично говорене, като изнасят кратка и въздействаща еко-реч, която мотивира съучениците им и свързва лидерството с грижата за планетата.
- Разбират значението на спокойното, обмислено вземане на решения и стратегическото лидерство.
- Практикуват наблюдение и активно слушане, зачитане на чуждото мнение и съвместно решаване на проблеми чрез групови дейности.
- Създават и представят трисъставен план за действие при екологична дилема, прилагайки мъдро и екологично отговорно мислене.
- Осъзнават значението на екипната работа, доверието и споделената цел за ефективното лидерство.
- Упражняват се да водят и подкрепят съучениците си чрез съвместни дейности, невербална комуникация и творчески групови задачи.
- Създават и представят „Кодекс на вълка“ с екологични правила, показвайки как лидерството може да вдъхнови колективни действия в полза на планетата.
- Разбират силата на емпатията в лидерството и осъзнават как грижата за другите изгражда по-силни екипи и общности.
- Практикуват лидерство, основано на емпатия, като подкрепят съучениците си по време на съвместни задачи и дейности за решаване на екологични проблеми.
- Свързват емпатията с еко-лидерството, като откриват малки, но значими действия за опазване на планетата и хората около тях.
- Осъзнават стойността на сътрудничеството и как малките подкрепящи действия изграждат по-силна общност.
- Практикуват работа в екип и доброта чрез групови предизвикателства и екологични проекти, вдъхновени от кооперативния дух на пчелите.
- Свързват отзивчивостта с екологичната отговорност, като създават устойчиви решения, например саксии, подходящи за пчели, или многократни пчелни восъчни обвивки.

Модул 5: Лидери на животинското царство

Раздел № 5: Помагай на другите като пчела

Разработено от: POZITIVO

Цел: Да се помогне на учениците да разберат силата на сътрудничеството, малките действия и екологичната доброта чрез лидерския модел на Пчелата.

Структура

Име на раздела:

Помагай на другите като пчела

Вид дейност:

- Предизвикателства за изграждане на екип,
- Креативни еко занаяти,
- Устойчив експеримент

Цели на обучението:

- Разбиране на ролята на отзивчивостта и екипната работа в лидерството
- Осъзнаване на въздействието на малките действия за общото благо
- Практикуване на сътрудничество и добронамерена комуникация
- Участие в екологични дейности в подкрепа на опрашителите
- Изследване на устойчиви алтернативи на пластмасата за еднократна употреба
- Упражняване на управление на времето и планиране
- Практикуване на активно слушане
- Развитие на умения за решаване на проблеми и споделено мислене
- Насърчаване на креативността

Продължителност:

3 индивидуални сесии (приблизително 45 минути всяка)

**Оборудване/
Необходими
ресурси:**

- Плюшена пчела или хартиена пчела за игра
- Печатни дъски за кошери и карти с предизвикателства
- Рециклирани контейнери, почва, семена/ билки, подходящи за пчелите, бутилки с вода за пръскане или чаши с вода
- Хартиени кърпи или покривки за маса
- Печелен восък на гранули, памучен плат, хартия за печене, ютия и кърпа
- Лаптоп/проектор, интернет, презентация
- Маркери, оцветители, пастели или боя
- Хартия за флипчарт, прозрачно тиксо

За задача 1 – Мисия: „Изграждане на кошер“ (предоставени в Материали за печат, страници 26 и 27)

→ Разпечатани дъски за кошери (предоставени в Материали за печат на страница 28)

→ **Предизвикателство 1: Сламена кула**

- Обикновени пластмасови или хартиени сламки (6 на група)
- Лента за маскиране или прозрачна лента (1 малко парче на група)
- Таймер (по избор – използвайте телефон или хронометър)

→ **Предизвикателство 2: Верига от паметта**

- Не са необходими материали — само внимателни ученици!
- По избор: малка камбанка за сигнализиране на началото/края

→ **Предизвикателство 3: Групова драсканица**

- Големи листове хартия за флипчарт или хартия за плакати (по 1 на група)
- Разнообразие от цветни маркери или пастели
- Работно пространство на масата или стена

→ **Предизвикателство 4: Хартиен мост**

- 1 лист рециклирана хартия на група (A4)
- 3 малки предмета за тестване на моста (напр. маркери, малки камъчета, монети)
- По избор: линейка за измерване на разстоянието или основа (2 книги или кутии) за краищата на „моста“

→ **Предизвикателство 5: Подай топката**

- 1 мека топка от пяна, кълбо от прежда или торбичка с боб на отбор
 - Отворено пространство, в което учениците могат да застанат в кръг
-

→ Предизвикателство 6: Изгубено и намерено
Разпечатан списък с мистериозни предмети (1 комплект на група – предоставен в „Материали за печат“, страница 27)

Малки пликове за съхранение на списъците с мистерии (по 1 на група)

- Оцветяващи химикалки

Маса или място за екипни дискусии

- По избор: Пуснете музика, за да зададете ритъма

За задача 2 – Саксия, подходяща за пчели

Рециклирани контейнери (по 1 на ученик)

– Примери: чаши за кисело мляко, консервени кутии, пластмасови бутилки, хартиени чаши
Почва

– Достатъчно, за да може всеки ученик да напълни контейнера си

Семена от билки

– Лавандула, мащерка или невен (сортове, подходящи за пчелите)

Маркери, пастели или бои

– За декориране на контейнери

Стикери или етикети (по избор)

– За имена или окуражаващи послания

Лъжици или малки лъжички

– За загребване на почва в контейнери (по избор, но полезно)

Хартиени кърпи или покривки за маса

– За поддържане на чисти повърхности

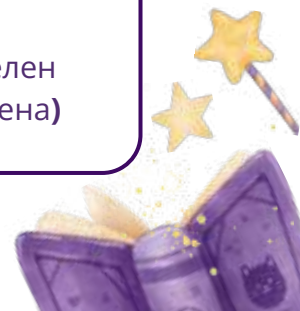
Бутилки с воден спрей или чаши с вода

– За нежно поливане на семената

За задача 3 - Експеримент: Обвивка от пчелен восък

Материали:

→100% памучен плат на квадрати (20×20 см е подходящ) →Пчелен восък на гранули или настърган пчелен восък →Хартия за печене (ненамаслена) →Гладене без пара →Стара кърпа или термоустойчива повърхност като тава за печене →Четка (по избор) →По избор: Борово, смолно или масло от жожоба (за да направят опаковките по-гъвкави) PPT: Направете си собствена опаковка от пчелен восък.pptx_EN - Презентация (предоставена)

**Брой
участници:**

Идеален за 20–25 ученици

**Предварителна
подготовка:**

- Подгответе предмета „пчела“
- Разпечатайте карти с роли
- Подгответе материали за засаждане и експеримент с опаковане с пчелен восък
- Подгответе презентацията за експеримента
- Разпечатайте сертификатите и напишете на ръка имената на учениците

Описание:

Този модул представя пчелата като модел за съвместно и подкрепящо лидерство. Чрез игра за разчупване на леда с доброта, отборна игра за изграждане на кошери, екологичен проект за саксии и експеримент с опаковане на пчелен восък, учениците научават, че лидерството не е свързано с това да си отговорен, а с това да бъдеш полезен, грижовен и да опазваш околната среда. Този модул се състои от три основни дейности, плюс забавна игра за разчупване на леда, като всяка част може да бъде изпълнена отделно в различни класни сесии.

Можете да изберете да:

- Завършите целия модул в една разширена сесия (90–120 минути), или
- Разпределете го в три 45-минутни урока, всеки от които е фокусиран върху една ключова дейност.

Всяка сесия може да се проведе отделно или да се комбинира в целодневен семинар.

Как да се осъществи дейността:

Въведение (5 мин):

Кажете на класа:

„Стигнахте толкова далеч в Академията за лидерство на магьосниците — учейки се от Лъва, Бухала, Вълка и Слона. Сега е време да се запознаете с последния си ментор: Пчелата. Малки, но могъщи, пчелите са герои на екипната работа. Всичко, което правят, подкрепя тяхната общност. Днес ще разгледаме как малките действия, когато се правят заедно, могат да изградят нещо красиво.“

Игра: „Бръмчи напред“ (10 мин.)

Кажете:

"Пчелите винаги си помагат. Нека и ние дадем малко доброта в нашия кошер!"

Инструкции за учениците:

→ Съберете се в кръг.

След това дайте на първия ученик плюшена пчела или хартиена пчела.

Кажете:

„Ти си първата пчела! Предай добрината напред.“

Ученикът дава пчелата на някого и прави окуражаващ коментар.

Насърчете учениците да продължат, докато всички получат или предадат мило послание.

Завършете с одобрителен възглас: „Бръмчането заедно ни прави по-добри!"

Попитайте:

→ „Какво беше чувството да чуя нещо мило?"

→ „Защо е силно, когато си помагаме взаимно, дори и по малки начини?"

Игра 1: Мисия: Построяване на кошер (45 мин.)

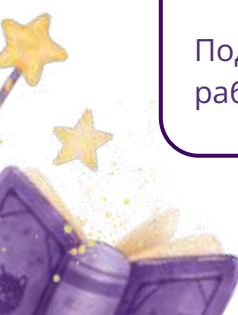
Кажете:

„Пчелите работят заедно, за да построят кошер. Сега е твой ред да си построиш такъв!"

Разделете класа на екипи от 4-6 ученици.

Разпечатайте таблото за кошери (предоставено в „Материали за печат“ на страница 28) и залепете по едно на отбор в класната стая.

Подгответе и раздайте на всяка група 6 мини предизвикателства за екипна работа (предоставени в материалите за печат на страници 26-27).

Предизвикателство 1: Сламена кула

Учениците трябва да построят най-високата свободно стояща кула, използвайки само 6 сламки и 1 парче тиксо.

Време: 3 минути

Фокус: Планиране и споделена отговорност

Предизвикателство 2: Верига за запаметяване

Един ученик започва с изречението „Опаковах си...” и назовава предмет (например: „Опаковах си шапка“). Следващият ученик повтаря казаното и добавя нов предмет („Опаковах си шапка и книга“). Играта продължава, като всеки повтаря предходните предмети и добавя нов. Ако някой забрави нещо, учениците си помагат и играта продължава.

Време: 2 минути

Фокус: Активно слушане и внимание

Предизвикателство 3: Групова драсканица

Без да разговарят, учениците създават обща рисунка върху голям лист хартия. Всеки добавя само по една форма или линия наведнъж.

Време: 3 минути

Фокус: Тихо сътрудничество и креативност

Предизвикателство 4: Хартиен мост

Учениците трябва да изградят мост от 1 лист рециклирана хартия, който да издържи 3 маркера (или други предмети).

Време: 4 минути

Фокус: Решаване на проблеми и споделено мислене

Предизвикателство 5: Подаване на топката

Учениците застават в кръг и безшумно си подават мека топка, без да я изпускат. Всеки трябва да произнесе името на съученика, към когото подава, преди да хвърли топката.

Време: 2 минути

Фокус: Координация, комуникация и екипен ритъм

Предизвикателство 6: Изгубено и намерено

Учениците влизат в ролята на „изгубени в гората“. Всеки отбор трябва съвместно да избере 3 предмета за оцеляване от предоставения списък (в Материали за печат, стр. 27).

Време: 5 минути

Фокус: Групово вземане на решения и преговори

Кажете:

„Всеки път, когато вашият екип изпълни предизвикателство и аз го одобря, можете да оцветите една пчелна пита и да напишете номера на изпълненото предизвикателство на дъската на кошера си, за да покажете напредъка си.“

Съвети:

Насърчавайте:

- Сътрудничество вместо конкуренция
- Споделяне на роли и подкрепа на съотборниците

Размисъл и свързване: (15 мин.)

Кажете:

„Образувайте кръг.“

Попитайте:

- „Какво помогна на екипа ви да успее?“
- „Кой показа лидерство, като помагаше или включваше други?“
- „Защо е важно да мислим като пчела в реалния живот?“

Завършете, като възнаградите поведението в екипната работа, а не само победата.

Игра 2: „Саксия, благоприятна за пчелите“ (общо 45 минути)

Кажете:

"Нека помогнем на пчелите в реалния живот, като засадим нещо, което ги храни!"

Осигурете на всеки ученик контейнер за рециклиране.

Нека го украсят с рисунки или послания.

Раздайте предоставената почва и семена от билки (лавандула, мащерка или невен) на всеки ученик. Инструктирайте ги да напълнят контейнерите си с почва и внимателно да засадят семената вътре. Нека знаят, че ще се грижат за тези растения като символ на нарастващо лидерство и грижа за планетата.

Кажете:

„Напълнете с почва и засадете лавандула, мащерка или невен. Ще се грижите за тези растения през следващите седмици като символ на нарастващо лидерство и грижа за планетата.“

Насърчете ги да добавят етикет: „Засадено от водач на пчели!“

Обяснете: Тези растения помагат на истинските опрашители и ни напомнят за нашата роля в екосистемата.

Размисъл и свързване (10 мин):

Попитайте:

- „Как засаждането на това цвете е акт на лидерство?“
- „Какви малки действия можем да предприемаме за природата всеки ден?“

Допълнителна задача за учениците:

НА ПРАКТИКА - Помолете учениците да работят в групи, за да използват инструменти с изкуствен интелект и да създадат мини плакат, в който да се очертаят всички характеристики на съвместния лидер.

Игра 3 - Експериментът: Обвивка от пчелен восък

Съберете учениците и представете дейността: (5 мин.) Кажете: „Пластмасата вреди на пчелите и природата. Нека направим нещо по-добро: фолио за многократна употреба!“

Следвайте стъпките:

- Поставете кърпа и хартия за печене.
- Поставете памучен плат.
- Поръсете равномерно с пчелен восък.
- Покрийте с друга хартия за печене.
- Гладете внимателно, докато восъкът се разтопи.
- Оставете да се охлади и изсъхне.

Размисъл и свързване (10 мин):

В ролята на фасилитатор, помолете учениците да направят кръг и да започнат дискусията:

- „Какво защитава това малко действие?“
- „Как се превръщате в лидер за планетата?“

Завършете, като кажете:

„Днес вие станяхте създатели и защитници. Като си направихте собствена опаковка от пчелен восък, вие направихте значителна крачка към намаляване на пластмасовите отпадъци – и към защита на пчелите и околната среда. Лидерството не винаги означава големи речи или големи действия. Понякога малки, осъзнати избори са тези, които правят голяма разлика. Продължавайте да бъдете внимателни, продължавайте да се грижите и продължавайте да водите с ръцете и сърцето си.“

**Препоръчителни
въпроси за
обсъждане:**

Заклучителна рефлексия:
Съберете учениците и кажете:
„Завършихте Академията за лидерство.
Лъвове, бухали, вълци, слонове и пчели са
ви водили по пътя. Сега се запитайте: Какъв
лидер искам да бъда?“

Кажете: Не е нужно да избирате само въз
основа на стила на лидерство.

- Попитайте:
- „Кога се почувствахте най-полезни тази седмица?“
- „Какво научихте за общността от пчелите?“
- „Как малки действия могат да променят света?“

Съвети за учители:

- Насърчавайте всеки ученик да участва и хвалете проявите на доброта.
- Използвайте отворени въпроси, за да предизвикате дискусия.
- Осигурете пространство за тихите ученици да водят по свой собствен начин.
- Подчертайте еко-лидерството като нещо непрекъснато.
- Ангажирайте учениците си и направете обучението забавно и преживяващо; кажете им да използват дигитални инструменти: Помолете учениците в групи да използват инструменти с изкуствен интелект и да създадат мини плакат с всички характеристики на съвместния лидер.

СЕРТИФИКАТИ И ЗНАЧКИ

Нека отпразнуваме със специален сертификат за лидерство от Академията на магьосниците! (Предоставени са шаблони)

СЕРТИФИКАТИ

Значки за животни

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА:

Подгответе специална церемония по връчване на сертификатите и отпразнувайте това събитие с вашите ученици.

Заключителни думи и церемония по връчване на сертификати:

Кажете: „Поздравления, току-що спечелихте значката си за пчела и сертификата си! Още веднъж поздравления, млади лидери!“

Току-що завършихте своето магическо пътешествие през Академията за лидерство на магьосници. По пътя ви водеха пет невероятни ментори-животни — всеки от които има специален урок по лидерство, който да сподели:

Лъвът ви научи да водите със спокойно и уверено поведение.

Бухалът ви помогна да мислите мъдро и стратегически.

Вълкът показва силата на екипната работа и подкрепата.

Слонът ви напомни да ръководите с емпатия и грижа.

Пчелата ви вдъхнови да помагате на другите и да защитавате планетата.

Всяка дейност, всяко предизвикателство, всеки момент на размисъл ви помогна да растете – не само като ученици, но и като мили, внимателни и смели лидери.

Сега е време да почетете вашата ангажираност, креативност и растеж.

Докато викам името ви, пристъпете напред с гордост, точно като истински, автентичен лидер - самоуверен, силен, здраво стъпил на земята и готов да вдъхновява.

Важна забележка за учителите: Вдъхновяваща промяна извън класната стая

Когато стигнете до края на тази книга, не забравяйте, че най-голямата ѝ цел е не само да преподава за устойчивост, но и да събуди в учениците начин на мислене. Всеки експеримент, игра и размисъл помагат на учениците да видят, че малките действия са важни и че грижата за планетата започва с осъзнатост, емпатия и екипна работа.

Вие сте ключовата връзка между знанието и вдъхновението. Като ръководите дискусии, приветствате любопитството и насърчавате отговорността, вие помагате на младите хора да открият, че науката, креативността и състраданието могат да работят ръка за ръка. Чувствайте се свободни да адаптирате дейностите, да ги свържете с училищните си проекти или да продължите учебния път на открито — всяка местна градина, парк или класна стая може да се превърне в „жива лаборатория“.

Петте модула са проектирани като градивни елементи, заедно те образуват завършен кръг на обучение, който свързва главата, ръцете и сърцето.

Благодарим Ви, че сте част от това пътешествие. Чрез вашата енергия и насоки, учениците не само ще научат за устойчивостта – те ще я живеят. Вашата роля на учител, ментор и еко лидер помага да се засадят семената на по-съзнателно и състрадателно поколение.

Нека тази книга бъде вашият инструмент и вашето вдъхновение, за да поддържате магията на ученето жива - едно устойчиво заклинание във всеки момент.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Изпълнителната агенция за европейско образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA могат да бъдат държани отговорни за тях. Този документ е само за електронно ползване. Моля, не го разпечатвайте.
© 2024. Това произведение е лицензирано под лиценз CC BY-SA 4.0.

